

Suomalaisten luontosuhteet

9.12.2021
Kyselytutkimus
Sitra ja Kantar TNS

Sisällysluettelo

1.	Tutkimuksen toteutus, sisältö, aineiston rakenne ja yhteenveto tuloksista	5
2.	Yleiset elämäntyyli ja kulutusvalintaväittämät	13
3.	Luonnon tärkeys itselle	27
4.	Luonnossa liikkuminen, useus	31
5.	Luonnon merkitys henkilökohtaisesti	35
6.	Eri luontotekemisten tärkeys itselle	39
7.	Useus tehdä luontoon liittyviä asioita	43
8.	Mitä kokee saavansa luonnosta	55
9.	Luontoa kuvaavat sanat	59
10.	Luonnon merkitys yhteiskunnallisesti	63
11.	Mistä kokee saavansa luotettavinta tietoa luonnon monimuotoisuudesta	67
12.	Omat aktiiviset luontoteot	71
13.	Mikä motivoisi tekemään luontotekoja	75
14.	Mistä kokee vastuuta luonnon hyvinvoinnissa	79
15.	Uhkien suuruus	83
16.	Kenellä on vastuu pitää huolta luonnosta	87

Miksi kyselytutkimus tehtiin?

- Luontokadon pysäyttämiseksi meidän kaikkien arvoilla, asenteilla ja ajatusmalleilla on iso merkitys
- Meillä suomalaisilla on monia erilaisia tapoja olla suhteessa luontoon: yhtä ainoaa oikeaa luontosuhdetta ei ole. Luontosuhde ilmenee monin tavoin: patikointia metsässä, tietokirjojen lukemista, luontokuvia somessa, henkisiä arvoja, marjastusta, sienestystä, kalastusta, metsästystä
- Mitä paremmin ymmärrämme suomalaisten erilaisia luontosuhteita, sitä paremmat mahdollisuudet meillä on löytää luontokatoon laajasti hyväksyttäviä ratkaisuja
- Kyselytutkimuksella haluttiin selvittää, miltä suomalaisten luontosuhteet näyttävät vuonna 2021. Tutkimustuloksia hyödynnetään ennen kaikkea Sitran työn suunnittelussa: luonnon monimuotoisuus on tärkeässä roolissa Sitran työssä, jonka tavoitteena on rakentavaa reilua, kestävä ja innostavaa tulevaisuutta.

Kyselyn keskeiset tulokset

1. Ylivoimainen enemmistö suomalaisista pitää luontoa tärkeänä tai vähintään melko tärkeänä omassa elämässään ja arjessaan
2. Suomalaiset kokevat saavansa luonnosta etupäässä aineetonta hyvinvointia: rauhoittumista, virkistymistä ja palautumista arjen kuormituksesta
3. Luontosuhde on paljon muutakin kuin liikkumista lähiluonnossa: luontokuvia, luontotietoa, luonnon kohtaamista ulkomaanmatkoilla...
4. Suomalaiset ovat suhteellisen valmiita tekoihin luonnon hyväksi. Selvä enemmistö ilmoittaa olevansa valmis muuttamaan esimerkiksi kulutus- ja elämäntapojaan
5. Valtaosa suomalaisista katsoo, että vastuu luontokadon pysäyttämisestä on meillä kaikilla.

1. TUTKIMUKSEN TOTEUTUS, SISÄLTÖ, AINEISTON RAKENNE JA YHTEENVETO TULOKSISTA

Tutkimuksen toteutus

- 18 -75 v. suomalaiset
 - Vastaajat rekrytoitiin Kantarin vastaajapaneelist Mind 2020 -tutkimukseen vastanneiden joukosta
 - Aineisto edustaa ja on painotettu vastaamaan väestöä tässä ikäryhmässä
-

- 2.245 vastausta
 - Tutkimus toteutettiin internetkyselyinä Kantar TNS:n internetpaneeleissa
-

- Tulosten luottamusväli on kokonaistuloksen osalta +- 2,1 %-yksikköä (50% tulostasolla). Raportin viimeisellä sivulla on luottamusvälitaulukko.
 - Kyselyn tiedonkeruu toteutettiin 30.8. – 10.9. 2021
 - Kysymyksiin vastaaminen kesti noin 14 minuuttia
 - Tutkimusaineisto on oikaistu väestötietojen mukaan
-

- Tutkimus sisältää tutkimuskysymykset ja vastaajien keskeiset sosiodemografiset tiedot
 - Kysymykset on suunnitellut Sitra yhdessä Kantar TNS:n Oy:n kanssa.
-

- Powerpoint-raportti tuloksista, kokonaisraportti (1 kpl), joka sisältää keskeiset tulokset

Suomalaisten luontosuhde 1/6

Yleiset elämäntyyli ja kulutusvalintaväittämät

Suurin samanmielisyyys vallitsee sen kanssa, että luonnon tilasta ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä ollaan huolissaan (74%) ja että hyötyliikuntaa harrastetaan terveenä pysymisen takia (74%).

Seuraavaksi suurin samanmielisyyys vallitsee siitä, että liikunta ja terveellinen ruoka ovat itselle erittäin tärkeitä asioita elämässä (66%), ostoksia tehdään aina vain tarpeeseen (64%) ja että arjen pienet nautinnot saavat välillä tekemään heräteostoksia (60%).

Vähiten ollaan samaa mieltä siitä, että koettaisiin usein painetta olla tietynlainen (24%) tai että inspiroiduttaisiin muiden ihmisten tyyleistä ja elämästä (27%). Vain 31% on samaa mieltä siitä, että saisi vinkkejä ja vaikutteita ostoksiin somesta, blogeista tai lehdistä.

Vahvimmat korrelaatiot luonnon tärkeänä pitämiseen omassa elämässä ja arjessa syntyvät väittämiin "liikunta ja terveellinen ruoka ovat minulle erittäin tärkeitä asioita elämässä", "olen huolissani luonnon tilasta ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä", "hyötyliikun (esim. kävelen ja pyöräilen) pysyäkseni terveenä", sekä väittämän "suosin kulutuspäätöksissäni luontoa säästäviä tuotteita ja palveluja välille".

Negatiiviset, merkitsevät korrelaatiot syntyvät väittämiin "Minun teollani ei ole vaikutusta, koska esimerkiksi Kiinassa ja Intiassa saastutetaan niin paljon enemmän" ja "minusta ekologisuudesta puhuminen tuntuu usein viherpesulta".

Liikunta ja terveellinen ruoka ovat erityisen tärkeää yli 65- vuotiaille ja pk-seudulla jonkin verran tärkeämpää kuin taajaan asutuissa kunnissa ja maaseudulla. Asia on tärkeämpi akateemisesti koulutetuille kuin peruskoulutuksen saaneille, sekä tärkeämpää hyvin toimeentuleville kuin niille, jotka joutuvat elämässään tinkimään hankinnoistaan.

Naiset ovat miehiä enemmän huolissaan luonnon tilasta ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä. Vastaavaa ero ei ole eri ikäryhmien välillä. Sen sijaan huoli on suurempaa akateemisesti koulutettujen kuin peruskoulutettujen keskuudessa. Ilmaistu huoli luonnosta on selvästi korkeinta vihreiden (samaa mieltä 98%) ja vasemmistoliiton kannattajilla (87%) ja pienintä perussuomalaisilla (56%). Ero ääripäiden välillä on erittäin suuri.

Suomalaisten luontosuhde 2/6

Naiset arvioivat suosivansa kulutus päätöksissään luontoa säästäviä tuotteita enemmän kuin miehet. Eri ikäryhmistä suosiminen on suurinta yli 65-vuotiailla ja matalinta 35-49 –vuotiailla, suosiminen voimistuu vastaajan koulutuksen lisääntyessä perustasolta akateemiseksi. Luontoa säästävien kulutus päätösten suosiminen on vähäisintä taloudellisesti ahtaimmalla olevien keskuudessa. Puoluekannatuksen mukaan suosiminen on matalinta perussuomalaisten kannattajille (39%) ja korkeinta vihreillä (86%) ja vasemmistoliittolaisilla (72%).

Miehistä (45%) selvästi suurempi osa kuin naisista (31%) on sitä mieltä, että omilla teoilla ei ole vaikutusta, koska Kiinassa ja Intiassa saastutetaan niin paljon enemmän. Väite saa selvästi enemmän kannatusta maaseudulla kuin kaupunkimaisissa kunnissa ja pk-seudulla sekä enemmän peruskoulutettujen kuin akateemisesti koulutettujen keskuudessa.

Väite / ajattelutapa on mieluisa perussuomalisille, heistä 71% on samaa mieltä asian kanssa. Saman mielisyyden on matalinta vihreiden (12%) ja vasemmistoliiton kannattajilla (22%). Asian hyväksymisen / kannattamisen taustalla ovat selvästi voimakkaammin identiteettiin liittyvät asiat kuin luonnon tärkeänä pitämiseen liittyvät erot vastaajakunnassa.

Luonnon tärkeys itselle

Luonto on erittäin tärkeä suomalaisille, 46% pitää sitä omassa elämässä ja arjessa erittäin tärkeänä ja 41% melko tärkeänä. Niiden osuus, jotka eivät pidä luontoa itselleen lainkaan tärkeänä on 2%, ei kovin tärkeänä pitävien osuus on 10%.

Luonnon henkilökohtainen tärkeys riippuu voimakkaasti vastaajan iästä, 18-34 –vuotiaiden arvio on selvästi matalampi kuin yli 65-vuotiailla. Luontoa erittäin tärkeänä pitävien osuus on suurempi akateemisesti koulutetuilla (56%) kuin peruskoulutetuilla (43%). Luonnon tärkeänä pitäminen ei vaihtelee merkittävästi vastaajan kokeman taloudellisen tilanteen mukaan. Puoluekannan perusteella vihreiden kokema tärkeys on suurempi kuin muilla.

Luonnossa liikkuminen, useus

Tyypillisimmin (37%) suomalaiset liikkuvat luonnossa useamman kerran viikossa, joka päivä liikkuvia on 12%. Niiden osuus, jotka liikkuvat luonnossa kerran kuussa tai sitä harvemmin on yhteensä 16%.

Suomalaisten luontosuhde 3/6

Naiset liikkuvat luonnossa jonkin verran miehiä useammin, yli 65 –vuotiaat useammin kuin heitä nuoremmat. Luonnossa liikkuminen on yleisempää akateemisesti koulutetuilla kuin peruskoulutetuilla.

Luonnossa liikkuminen on jonkin verran yleisempää niiden keskuudessa, jotka kokevat tulevansa taloudellisesti hyvin toimeen, kuin suomalaisilla, jotka joutuvat tinkimään jokapäiväisistä hankinnoistaan. Aktiivinen liikkuminen on voimakkaasti yhteydessä siihen, kuinka tärkeäksi luonto koetaan omassa elämässä ja arjessa. Luontoa erittäin tärkeänä itselleen pitävistä liikkuu luonnossa joka päivä tai useamman kerran viikossa 73%, kun niillä, jotka arvioivat luonnon itselleen vähän tärkeäksi vastaava luku on 7%.

Luonnon merkitys henkilökohtaisesti

Suomalaiset ovat huolissaan luonnon tilasta maailmassa. Yhteensä 79% on samaa mieltä tästä asiasta. Eri mieltä on vain 6% ja neutraalin Kannan on valinnut 14%. Vain 10% on sitä mieltä, että luonnon monimuotoisuus ei ole itsestä kovinkaan kiinnosta juttu. Eri mieltä tästä on 74%. Tuloksen selkein on suomalaisten halu olla tekemisissä luonnon kanssa.

Väittämän “en halua olla tekemisissä luonnon kanssa” eri mieltä on 82% ja samaa mieltä vain 8%. Itsessään vahvasti luontoihmisenä pitää 60%, eri mieltä on 15%. Yli puolet (58%) on huolissaan luonnon tilasta Suomessa, eri mieltä on 16%.

Eri luontotekemisten tärkeys itselle

Tärkeimmiksi arvioituja luontotekemisiä ovat liikkuminen lähiluonnossa (84%) ja luonnon havainnointi arjessa ihmisasutuksen keskellä (84%). Näiden jälkeen tärkeimmiksi nousevat vaikuttavien kuvien näkeminen luonnosta (74%), kiinnostavien tietojen oppiminen luonnosta (73%) ja eri maiden luonnon näkeminen matkustettaessa maailmalla (69%).

Suomalaisille vähiten tärkeitä kysytyistä asioista ovat toiminta luonnon puolesta (33%), metsästys ja kalastus (36%) ja veneily (38%).

Suomalaisten luontosuhde 4/6

Useus tehdä luontoon liittyviä asioita

Suomalaisten ylivoimaisesti useimmin tekemiä luontoasioita ovat ympäröivän luonnon tarkkailu arjessa ihmisasutuksen keskellä (60% vähintään kerran viikossa) ja lähiluonnossa liikkuminen (69%).

Näiden jälkeen tulevat vaikuttavista luontokuvista nauttiminen (32%) ja muu luonnon hyötykäyttö (viljely, puutarhanhoito, metsänhoito) (31%). Kaiken kaikkiaan harvimminkin tehdään luontoon liittyvää työtä tai toimitaan luonnon puolesta. Yleisimpiä aikakierrossa harvemmin tehtäviä asioita ovat eri maiden luonnon havainnointi maailmalla matkustettaessa, veneily, marjastus ja sienestys, retkeily sekä metsästys ja kalastus.

Naiset liikkuvat miehiä useammin lähiluonnossa ja yli 65-vuotiaat useammin kuin 18-34 -vuotiaat. Myös akateemisesti koulutetut liikkuvat lähiluonnossa useammin kuin peruskoulutuksen saaneet. Naiset tarkkailevat myös arjessa ihmisasutuksia ympäröivää luontoa useammin kuin miehet. Samoin yli 50 -vuotiaat useammin kuin 18-34 -vuotiaat. Tämä luonnon tarkkailu on alueellisesti yleisintä maaseutumaisissa kunnissa.

Marjastus ja sienestys ovat yhtä suosittuja naisten ja miesten keskuudessa, mutta yli 65-vuotiaat harrastavat niitä aktiivisemmin kuin nuoremmat. Aktiivisinta marjastus ja sienestys ovat keskustapuolueen, SDP:n ja vihreiden kannattajilla ja harvinaisinta vasemmistoliiton ja perussuomalaisten kannattajien keskuudessa.

Metsästys ja kalastus ovat enemmän miesten kuin naisten harrastus ja ne ovat suosituimpia 18-34 ja 35-49-vuotiaiden keskuudessa sekä peruskoulutettujen, ei niinkään akateemisesti koulutettujen joukossa. Metsästys ja kalastus ovat vähiten suosittuja vihreiden ja vasemmistoliittolaisten keskuudessa ja niitä harrastavat useimmin keskustan, perussuomalaisten ja kokoomuksen kannattajat.

Toiminta luonnon puolesta esim. järjestöissä, politiikassa ei ole kovin yleistä, 62% ei tee asiaa. Se on kuitenkin yleisempää miehillä kuin naisilla ja eri ikäryhmistä erityisesti 18-34 -vuotiaiden keskuudessa. Asia ei näyttäisi olevan kovinkaan riippuvainen koulutustasosta. Eri puolueiden kannattajista toiminta luonnon puolesta on yleisintä vihreillä ja SDP:n kannattajilla ja harvinaisinta perussuomalaisilla.

Suomalaisten luontosuhde 5/6

Mitä kokee saavansa luonnosta

Keskeisiksi koetut, luonnosta saatavat asiat ovat mielenrauha (65%), virkistys ja energia (62%), henkinen hyvinvointi (59%), palautuminen, rentoutuminen (56%), luonnon antimet (56%) sekä terveys ja hyvinvointi (55%). Harvimmin luonnosta koetaan saatavan työtä ja toimeentuloa (7%), ylpeyttä aikaansaannoksista esim. metsätöissä (11%) tai lohdutusta (19%).

Luontoa kuvaavat sanat

Parhaiten suomalaisten mielestä luontoa kuvaavat sanat kaunis (55%), virkistävä (47%), kunnioitettava (46%) ja rauhallinen (46%). Harvimmin luontoa kuvaaviksi sanoiksi valittiin turha, tylsä, hankala, synkkä, vieras (kukin 1% valinnoista), vaarallinen (2%), pelottava (2%) ja julma (3%).

Luonnon merkitys yhteiskunnallisesti

Suuri enemmistö on sitä mieltä, että luonnon arvoa ei voi mitata rahassa (82%), taloutemme ja hyvinvointimme ovat riippuvaisia luonnosta (78%), kaikkien pitäisi pyrkiä valitsemaan luontoa vähemmän kuormittavia tuotteita ja palveluja (75%) ja että luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on yhteiskunnan tärkeimpiä tehtäviä (71%). Kaksi kolmesta on sitä mieltä, että meillä ei ole oikeutta alistaa muita lajeja ja tuottaa niille kärsimystä. 30% vastaajista on sitä mieltä, että luontoa suojellaan Suomessa jo riittävästi. Viidennes on samaa mieltä siitä, että luonnon arvo on ensisijaisesti siinä, miten se hyödyttää ihmistä, ihminen on oikeutettu hallitsemaan luontoa tai että luonnonsuojelu on rasite elinkeinoelämälle.

Mistä kokee saavansa luotettavinta tietoa luonnon monimuotoisuudesta

Suomalaisten arvioiden mukaan luotettavinta tietoa luonnon monimuotoisuudesta saadaan useimmin tutkijoilta (55%). Sen jälkeen luotetaan eniten ympäristöjärjestöihin (45%) ja tiedotusvälineisiin (35%). Hieman yli viidennes (21%) arvioi, että luotettavinta tietoa tulee viranomaisilta. Vähiten luotettuja nimetyistä lähteistä ovat sosiaalinen media (7%), omat tutut ja lähipiiri (12%) ja yritykset, joiden toiminta liittyy kiinteästi luontoon (13%).

Suomalaisten luontosuhde 6/6

Omat aktiiviset luontoteot

Parhaiten suomalaisten aktiivisia tekoja luonnon hyvinvoinnin puolesta kuvaavat ehdolliset kuvaukset, että pyritään ostamaan luontoa vähemmän kuormittavia tuotteita ja palveluja (63%), että oltaisiin valmiita muuttamaan omia kulutus- ja elämäntapoja luontokadon pysäyttämiseksi (62%) ja että oltaisiin valmiita muuttamaan omia kulutus- ja elämäntapoja ilmastomuutoksen pysäyttämiseksi (62%). 59% on sitä mieltä, että pitää huoleta lähiympäristöstään esim. osallistumalla talkoisiin, keräämällä roskaa tai pitämällä omalla pihalla otollisia olosuhteita pölyttäjähöynteisille. Vain 17% on sitä mieltä, että luonto voi tarpeeksi hyvin ilman, että itse tarvitsisi erityisesti tehdä mitään.

Mikä motivoisi tekemään luontotekoja

Parhaiten luonnon hyvinvointia vahvistavia tekoja motivoisi arvioiden mukaan tekemään tulevien sukupolvien tulevaisuuden turvaaminen (52%), halu suojella muita lajeja ja niiden monimuotoisuutta (48%), halu toimia ja elää vastuullisesti planeetan kantokyvyn rajoissa (44%) sekä ihmisen riippuvuus luonnosta (43%). Omat kokemukset luonnon tilan heikkenemisestä ovat motiivina vain 28%:lle vastaajista.

Mistä kokee vastuuta luonnon hyvinvoinnissa

Useimmin koetaan vastuuta luonnosta omassa lähiympäristössä (56%) ja omien kulutusvalintojen vaikutuksesta luonnon hyvinvointiin (56%). Vain 16% kokee vastuuta oman työn tai työpaikan vaikutuksesta luonnon hyvinvointiin.

Uhkien suuruus

Kysytyistä asioista pidetään jonkin verran muita suurempana uhkana luonnonvarojen ylikulutusta (erittäin tai melko suuri uhka 83%). Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen ja ilmastonmuutos koetaan melkein yhtä suuriksi uhkiksi (77%).

Kenellä on vastuu pitää huolta luonnosta

Useampi kuin kaksi kolmesta vastaajasta (67%) on sitä mieltä, että luonnosta huolen pitäminen ja luontokadon pysäyttäminen on jokaisen ihmisen tehtävä. Ensisijaisesti poliittisten päättäjien tehtävän sitä pitää (43%) ja kansainvälisten sopimusten tehtävänä 42%). 30% arvioi asian olevan ensisijaisesti yritysten tehtävä ja lähes neljännes (24%) pitää sitä viranomaisten tehtävänä.

2. YLEISET ELÄMÄNTYYLI JA KULUTUSVALINTAVÄITTÄMÄT

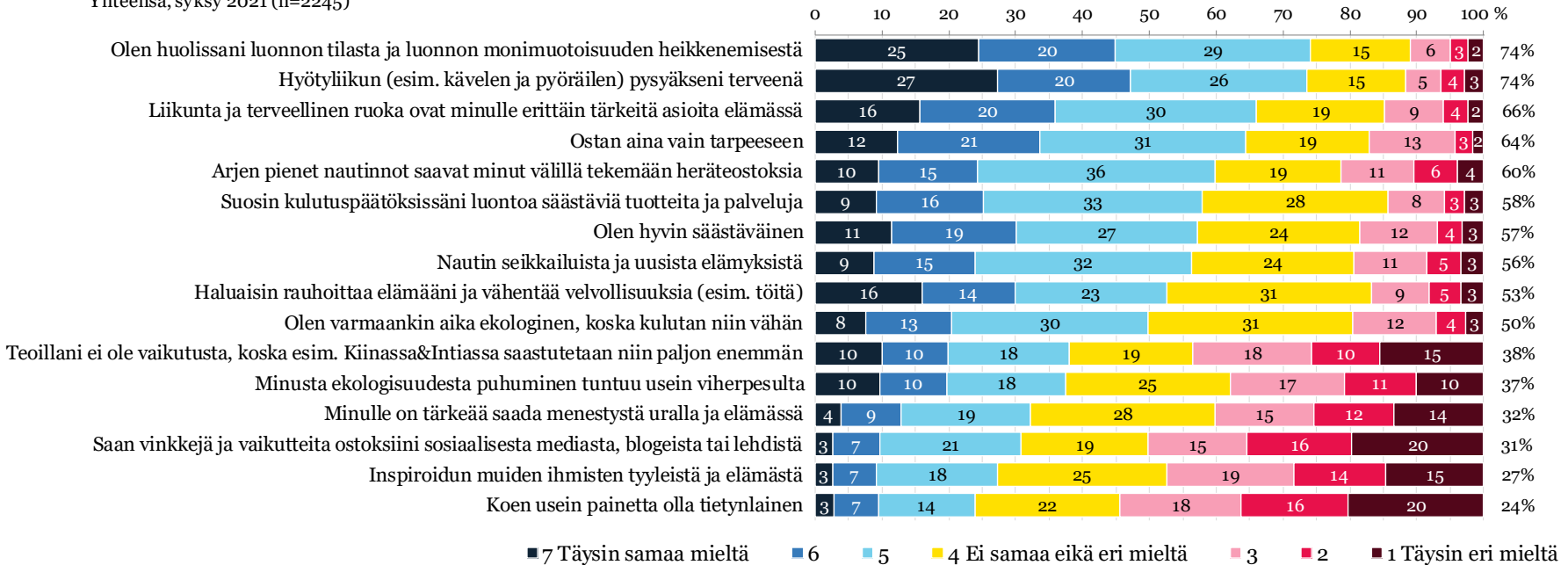
Yleiset elämäntyyli ja kulutusvalintaväittämät

Kaikki väittämät

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Samaa mieltä
(7+6+5)

Kaikki vastaajat

Yleiset väittämät

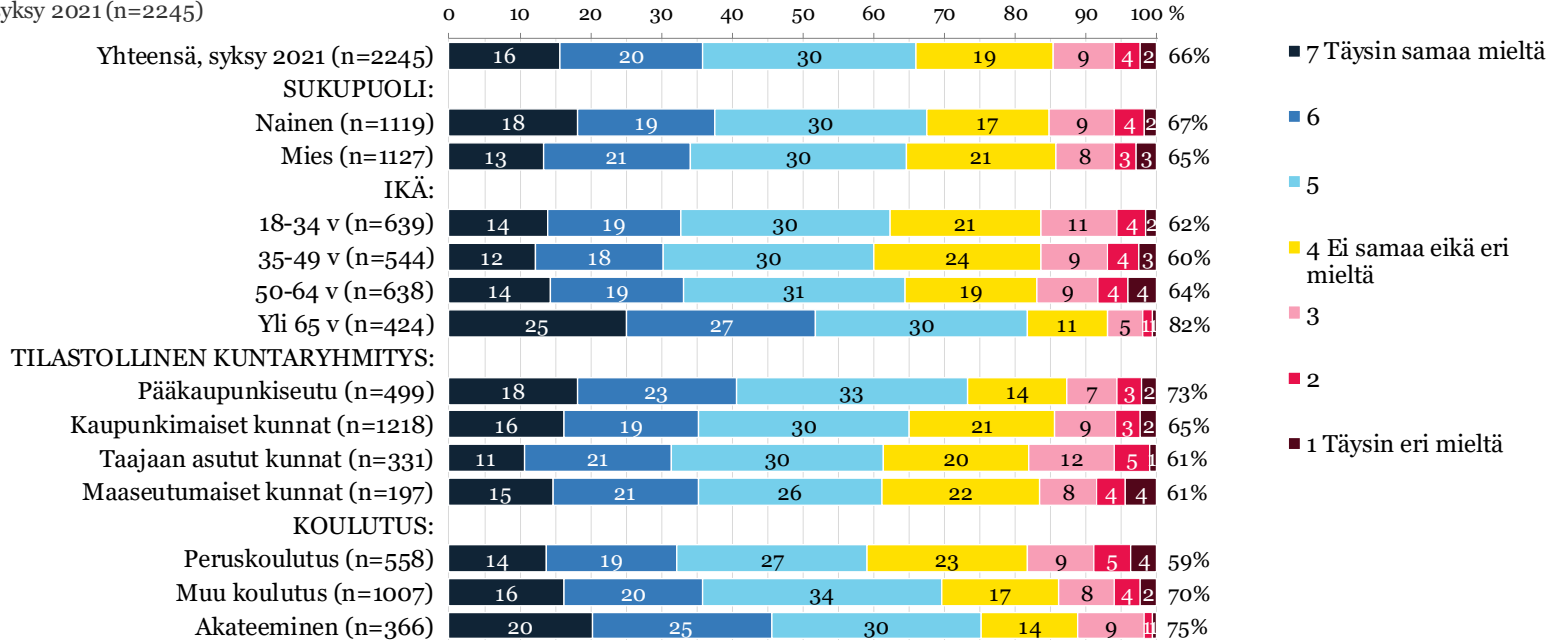
Väittämä 12/16, taustaryhmät 1/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?

Liikunta ja terveellinen ruoka ovat minulle erittäin tärkeitä asioita elämässä

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Samaa mieltä
(7+6+5)

Kaikki vastaajat

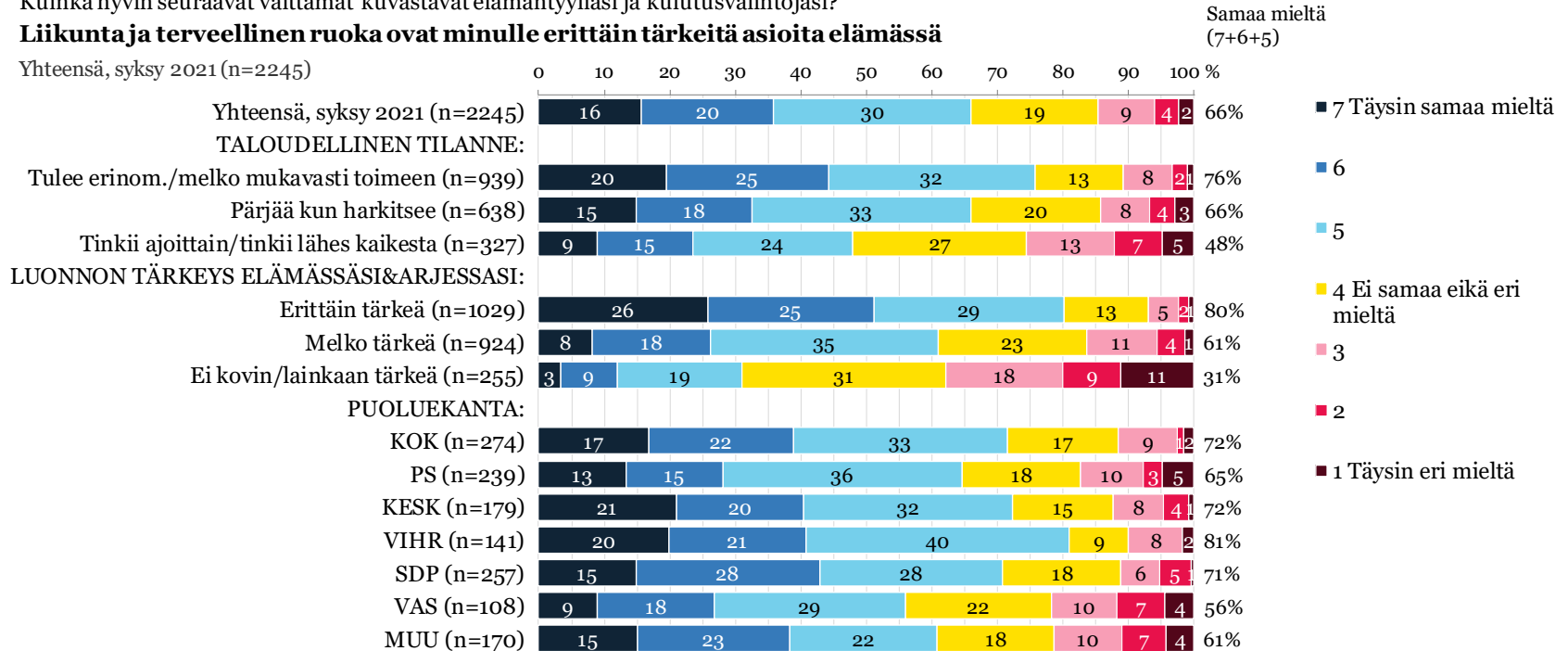
Yleiset väittämät

Väittämä 12/16, taustaryhmät 2/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?

Liikunta ja terveellinen ruoka ovat minulle erittäin tärkeitä asioita elämässä

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Yleiset väittämät

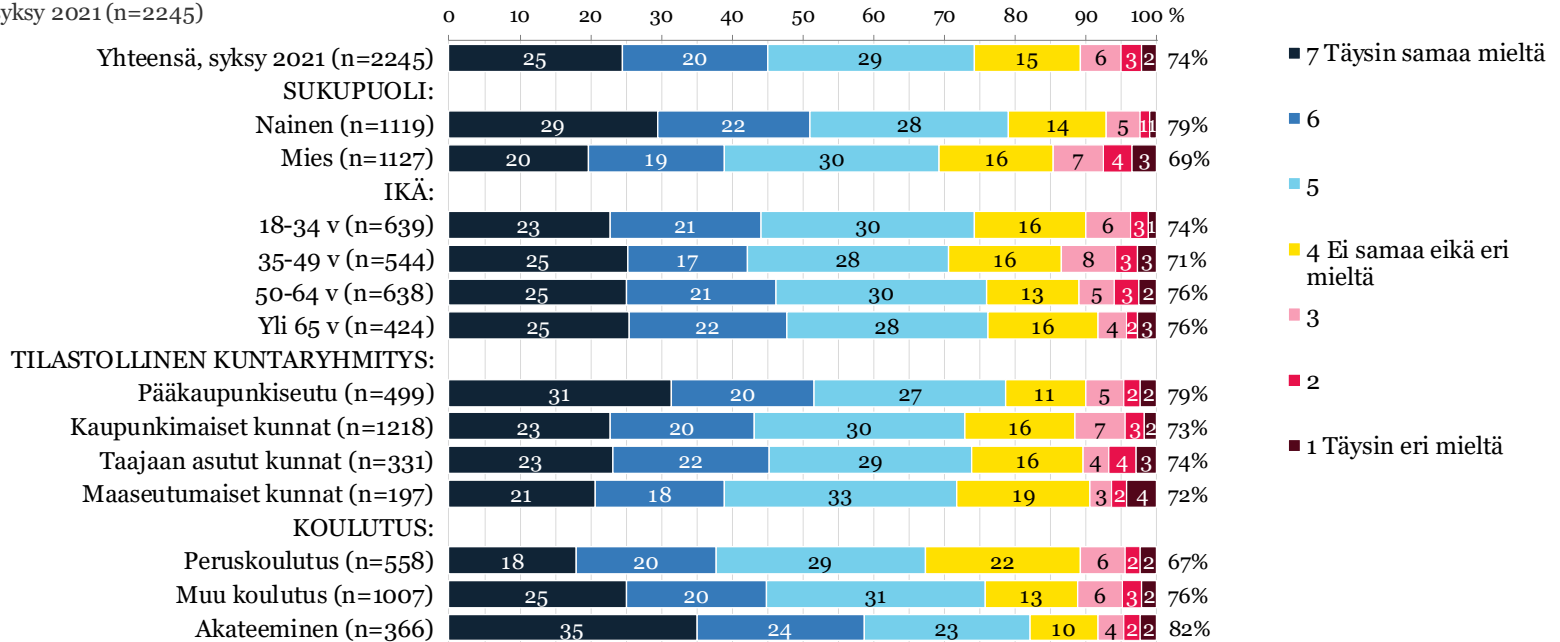
Väittämä 2/16, taustaryhmät 1/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?

Olen huolissani luonnon tilasta ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Samaa mieltä
(7+6+5)

Kaikki vastaajat

Yleiset väittämät

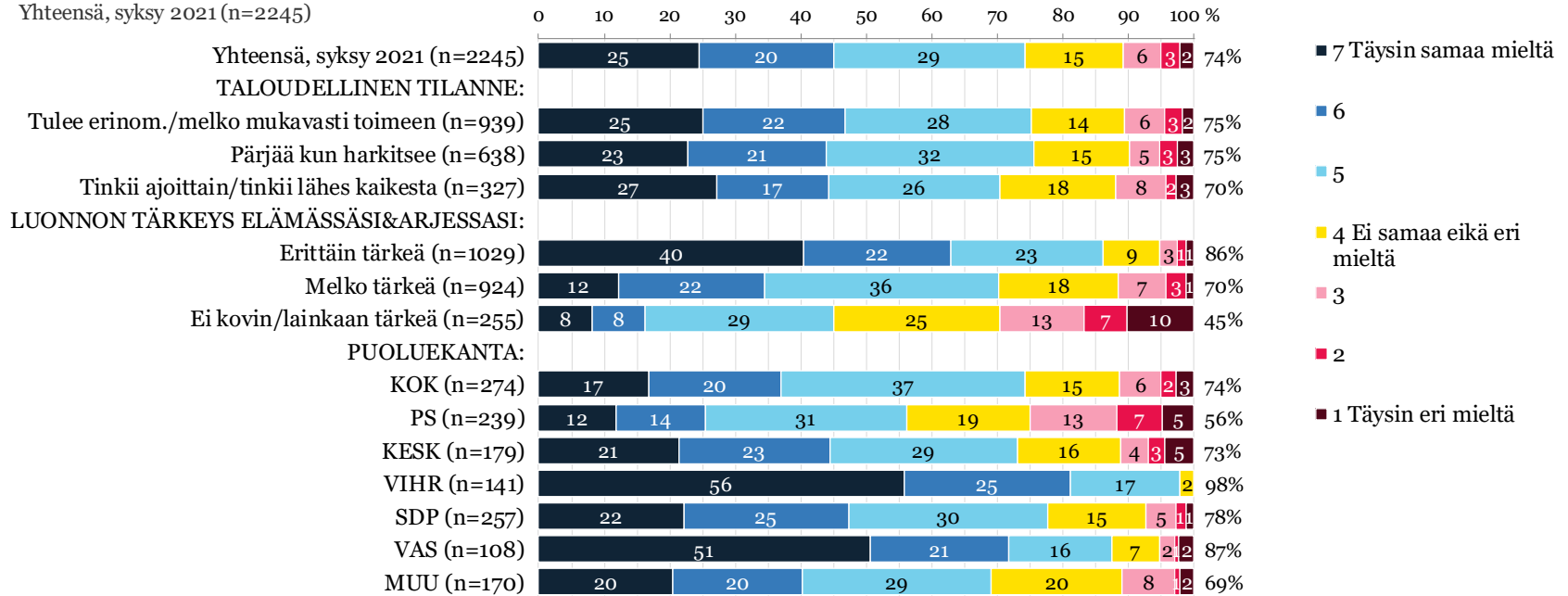
Väittämä 2/16, taustaryhmät 2/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?

Olen huolissani luonnon tilasta ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Samaa mieltä
(7+6+5)

Kaikki vastaajat

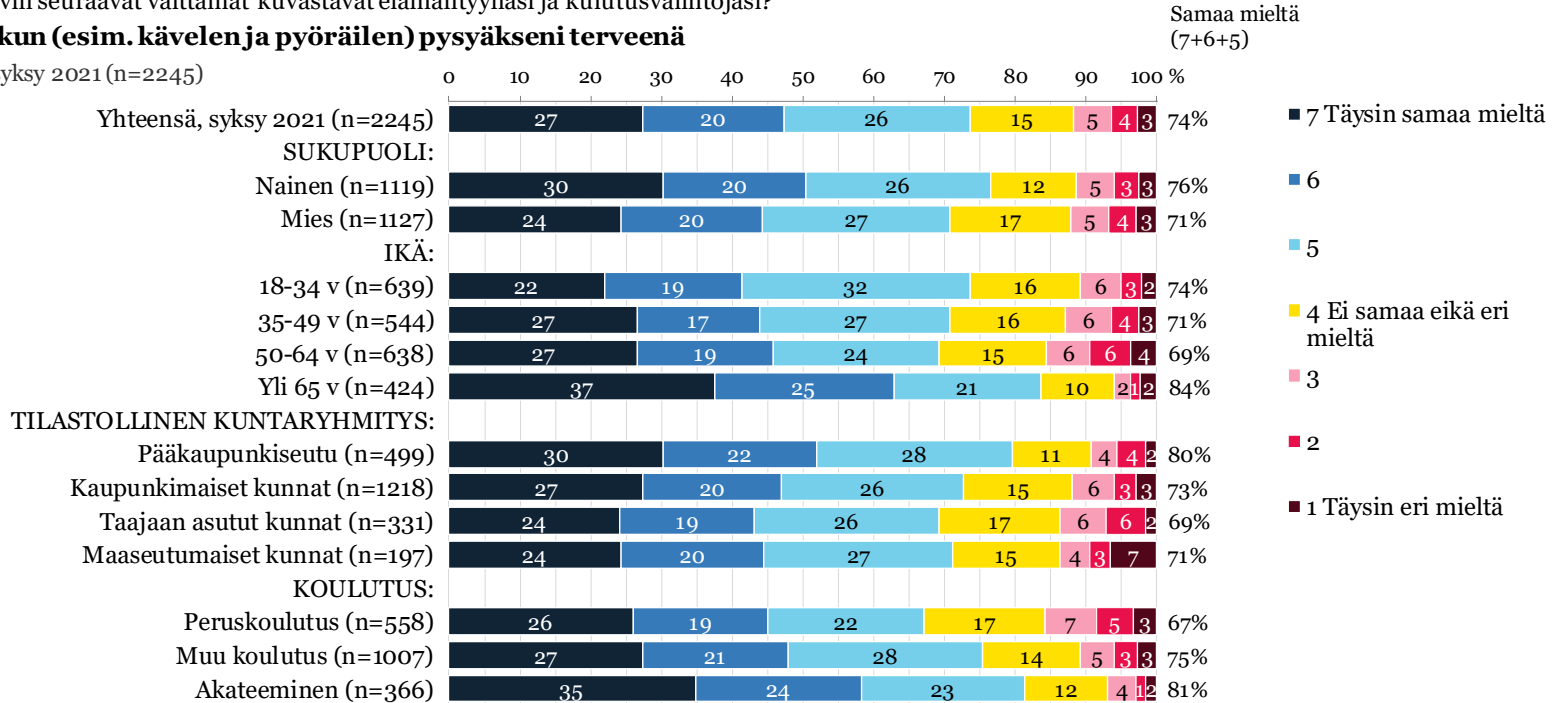
Yleiset väittämät

Väittämä 13/16, taustaryhmät 1/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?

Hyötyliikun (esim. kävelen ja pyöräilen) pysyäkseni terveenä

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

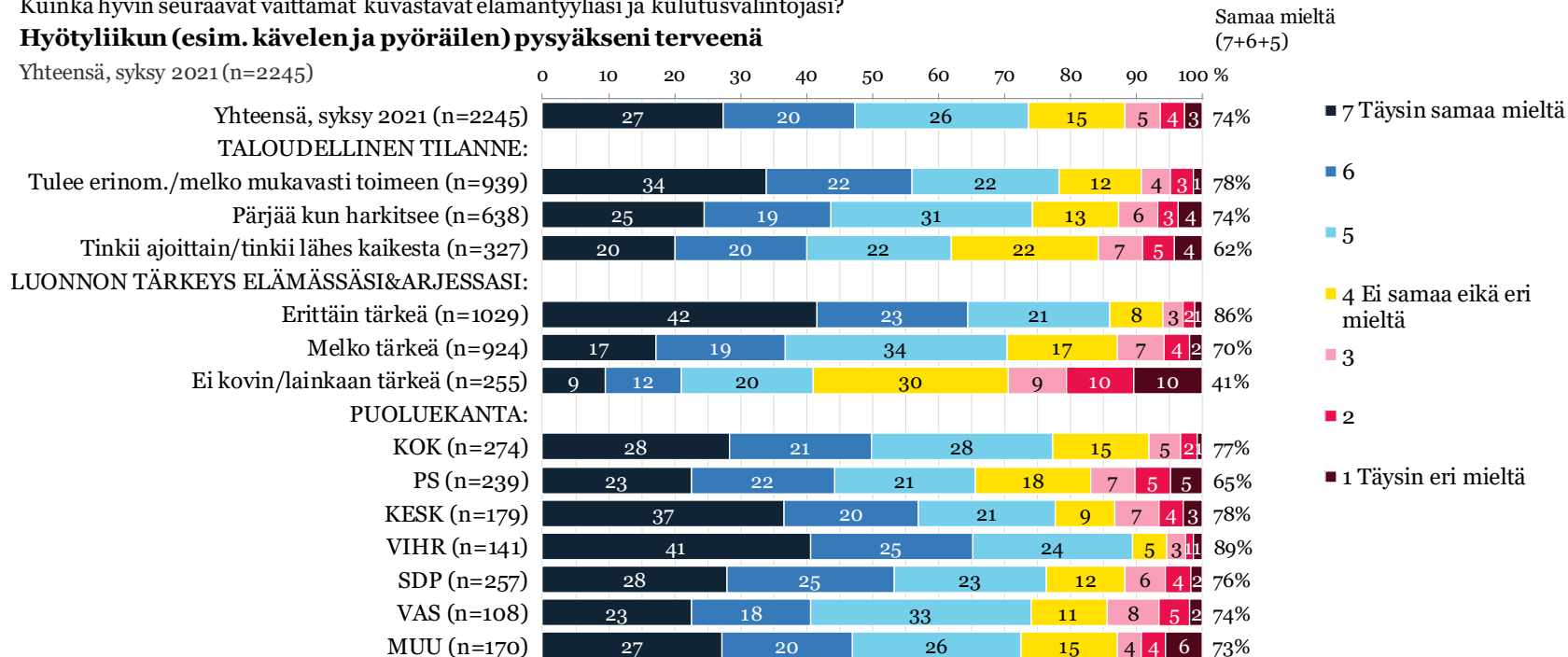
Yleiset väittämät

Väittämä 13/16, taustaryhmät 2/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?

Hyötyliikun (esim. kävelen ja pyöräilen) pysyäkseni terveenä

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

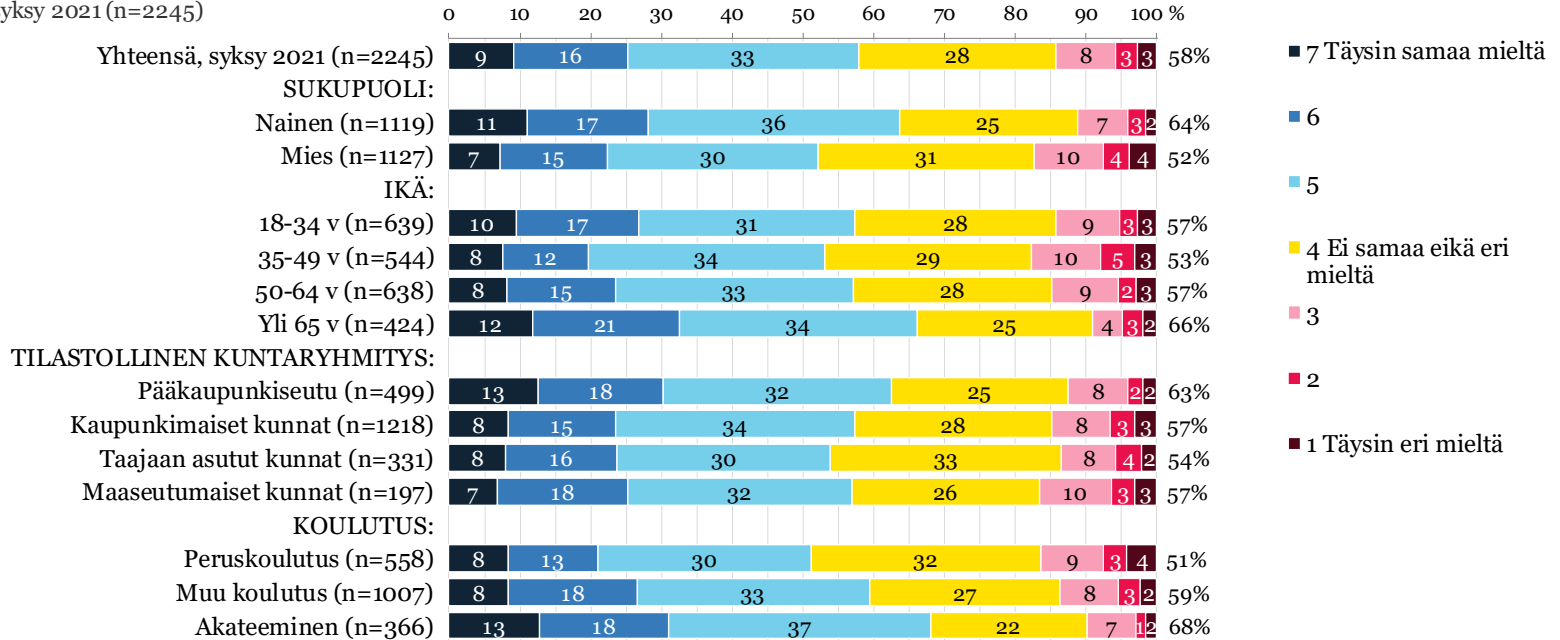
Yleiset väittämät

Väittämä 1/16, taustaryhmät 1/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?
Suosin kulutuspäätöksissäni luontoa säästäviä tuotteita ja palveluja

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Samaa mieltä
(7+6+5)

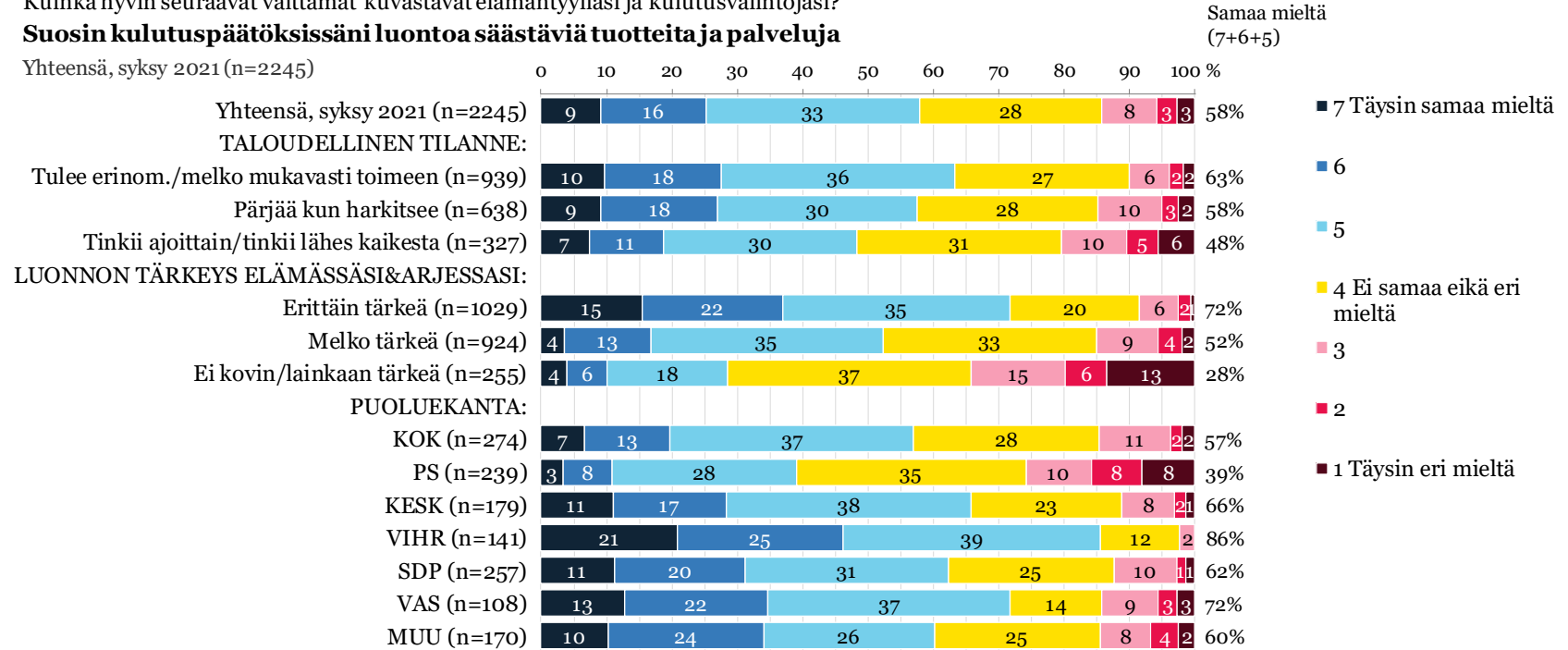
Kaikki vastaajat

Yleiset väittämät

Väittämä 1/16, taustaryhmät 2/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?
Suosin kulutuspäätöksissäni luontoa säästäviä tuotteita ja palveluja

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Yleiset väittämät

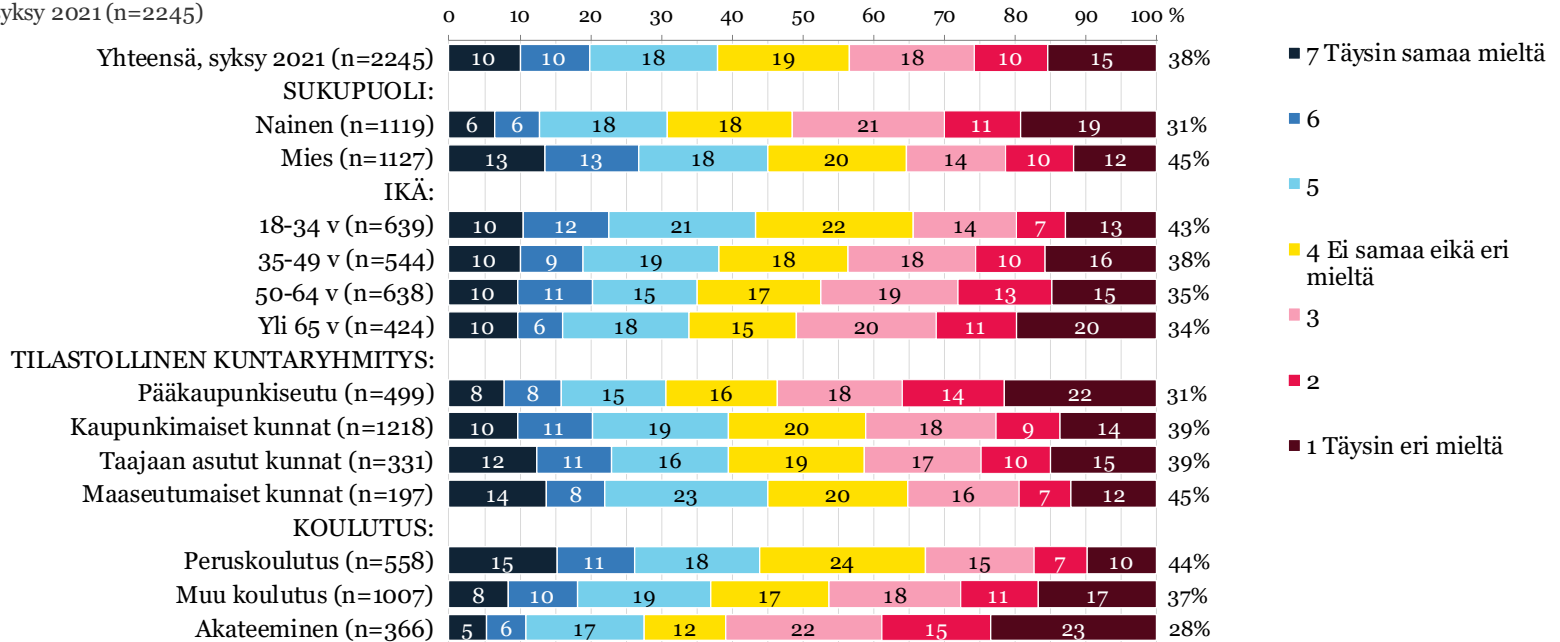
Väittämä 11/16, taustaryhmät 1/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?

Teoillani ei ole vaikutusta, koska esim. Kiinassa&Intiassa saastutetaan niin paljon enemmän

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Samaa mieltä
(7+6+5)

Kaikki vastaajat

Yleiset väittämät

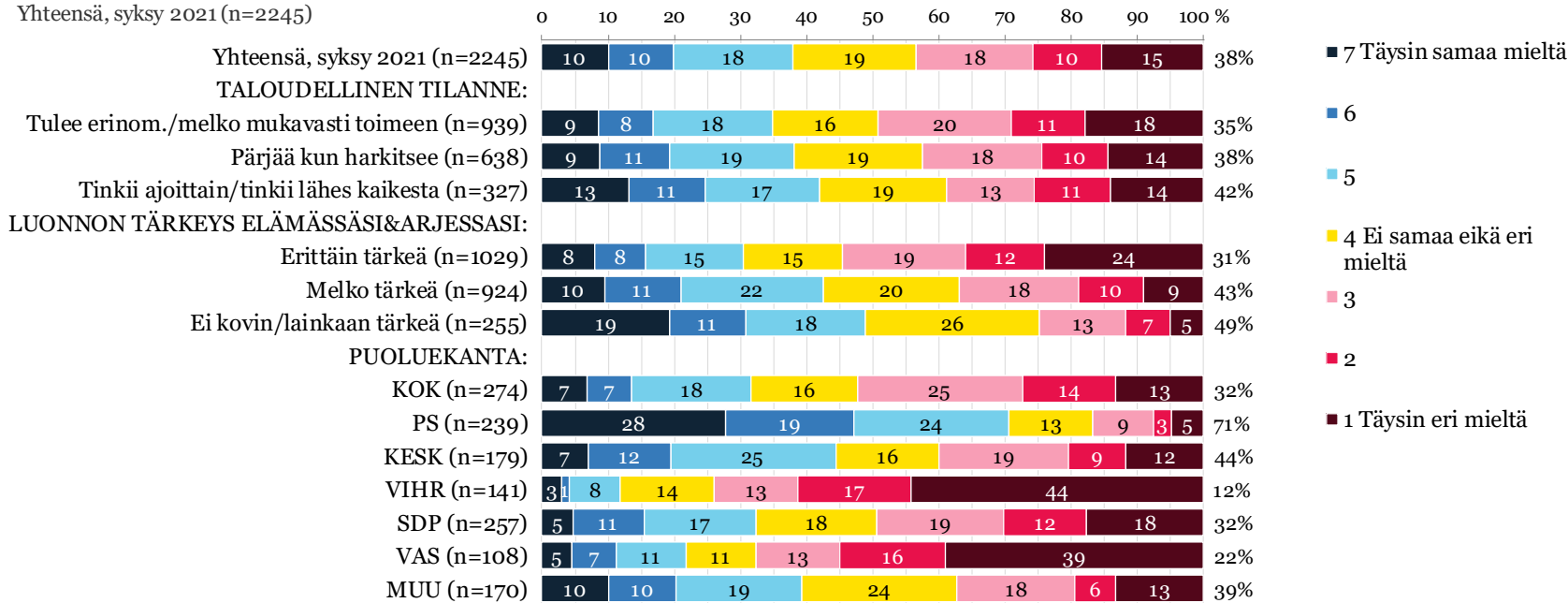
Väittämä 11/16, taustaryhmät 2/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?

Teoillani ei ole vaikutusta, koska esim. Kiinassa&Intiassa saastutetaan niin paljon enemmän

Samaa mieltä
(7+6+5)

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Yleiset väittämät

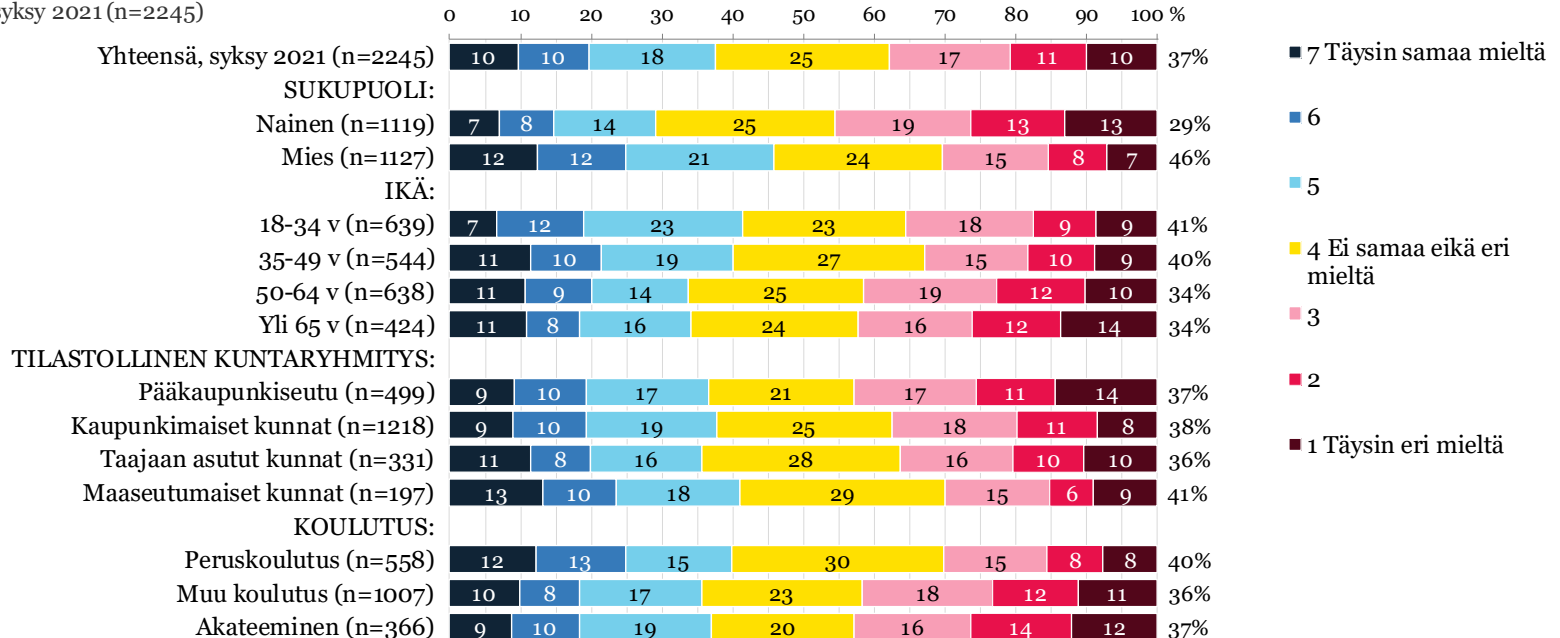
Väittämä 10/16, taustaryhmät 1/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?

Minusta ekologisuudesta puhuminen tuntuu usein viherpesulta

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Samaa mieltä
(7+6+5)

Kaikki vastaajat

Yleiset väittämät

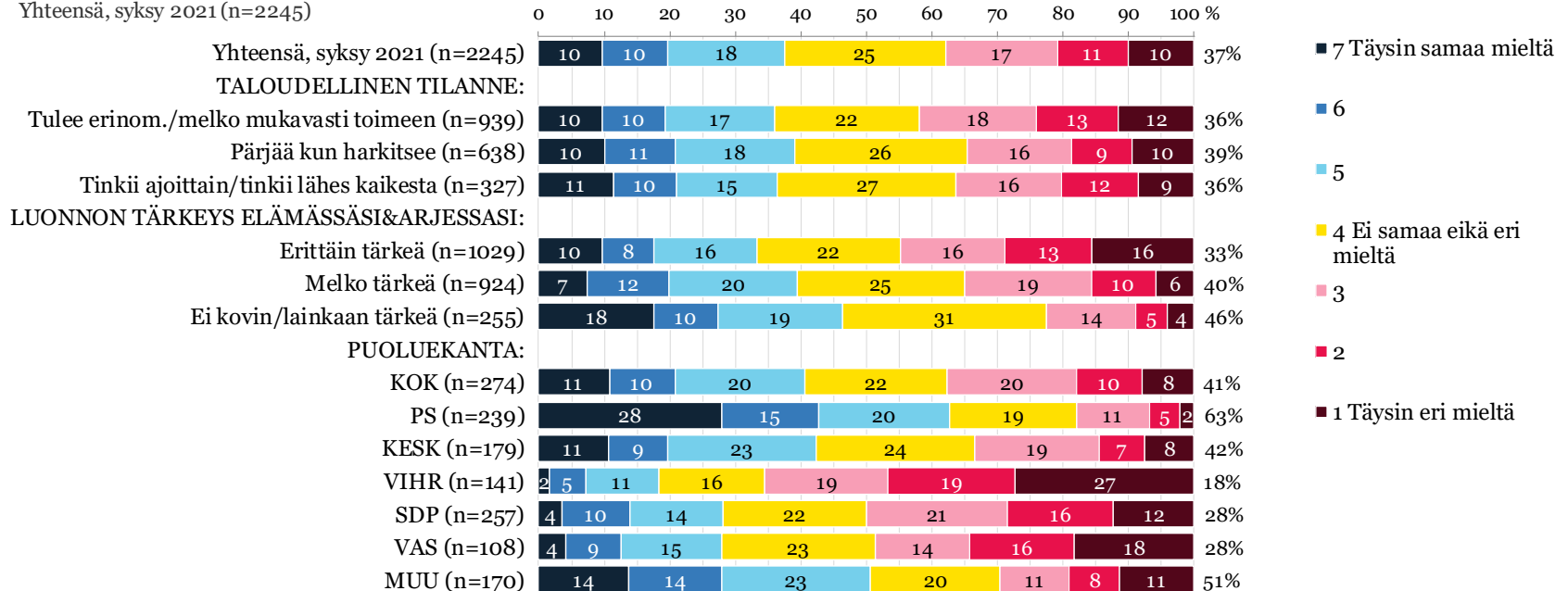
Väittämä 10/16, taustaryhmät 2/2

Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvastavat elämäntyyliäsi ja kulutusvalintojasi?

Minusta ekologisuudesta puhuminen tuntuu usein viherpesulta

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Samaa mieltä
(7+6+5)

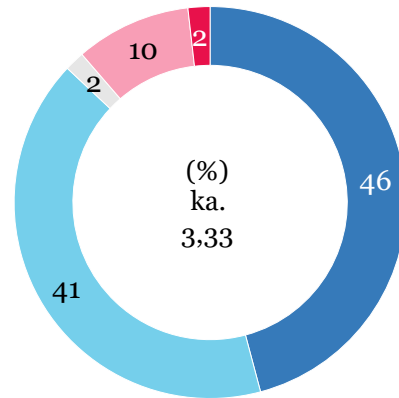
Kaikki vastaajat

3. LUONNON TÄRKEYS ITSELLE

Luonnon tärkeys itselle

Kuinka tärkeänä pidät luontoa omassa elämässäsi ja arjessasi?

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

- Erittäin tärkeänä (4)
- Melko tärkeänä (3)
- En osaa sanoa
- Ei kovin tärkeänä (2)
- Ei lainkaan tärkeänä (1)

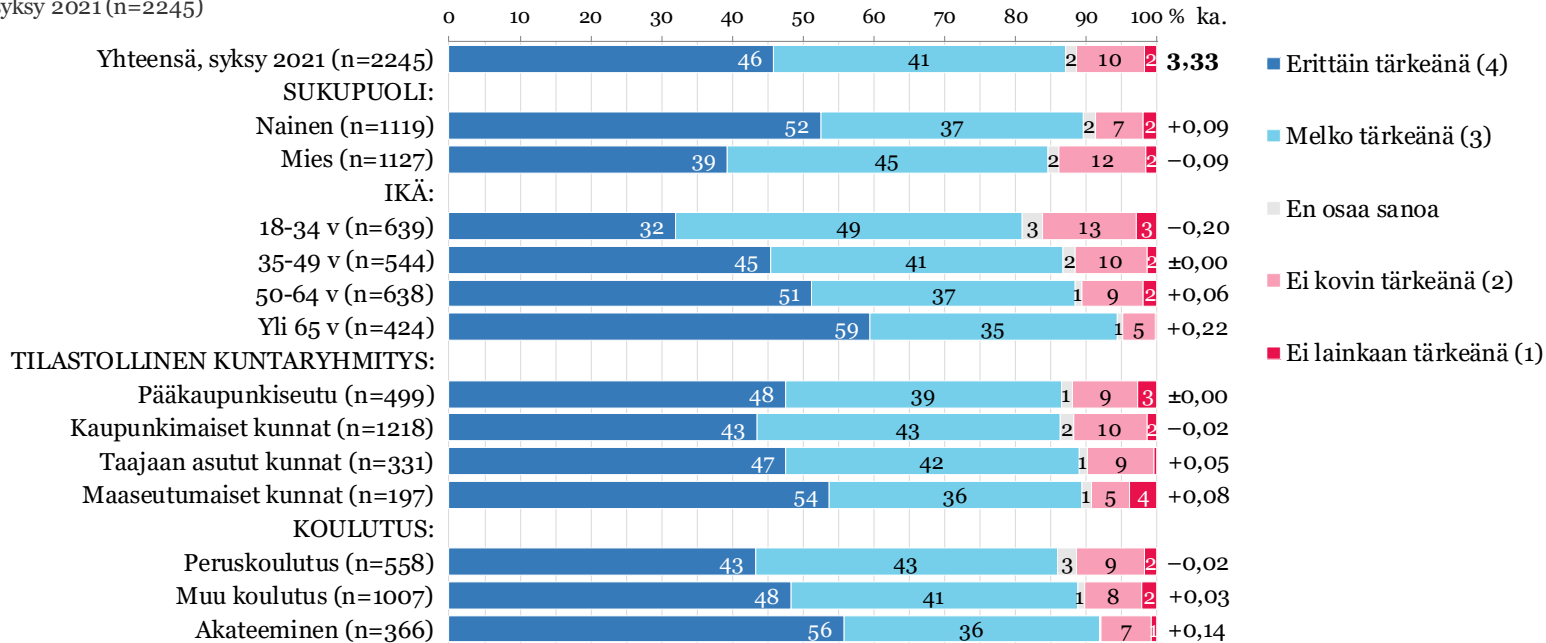
Kaikki vastaajat

Luonnon tärkeys itselle

Taustaryhmät 1/2

Kuinka tärkeänä pidät luontoa omassa elämässäsi ja arjessasi?

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

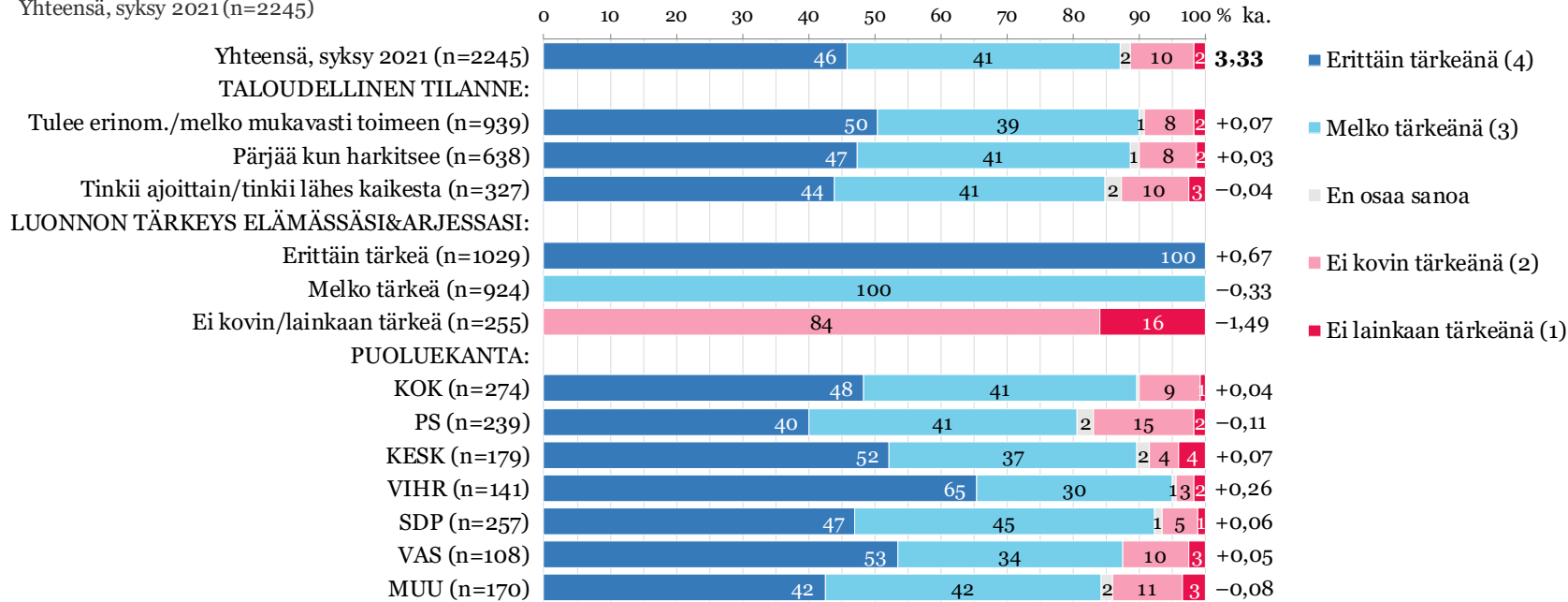
Kaikki vastaajat

Luonnon tärkeys itselle

Taustaryhmät 2/2

Kuinka tärkeänä pidät luontoa omassa elämässäsi ja arjessasi?

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

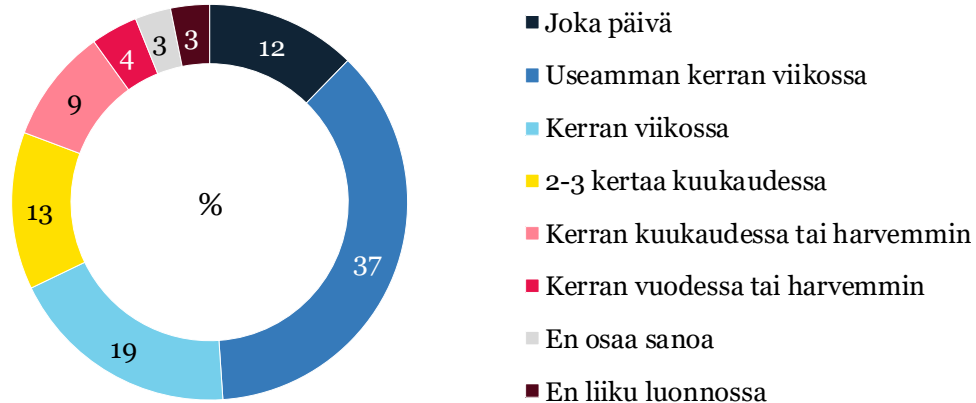
Kaikki vastaajat

4. LUONNOSSA LIIKKUMINEN, USEUS

Luonnossa liikkuminen, useus

Kuinka usein liikut luonnossa?

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

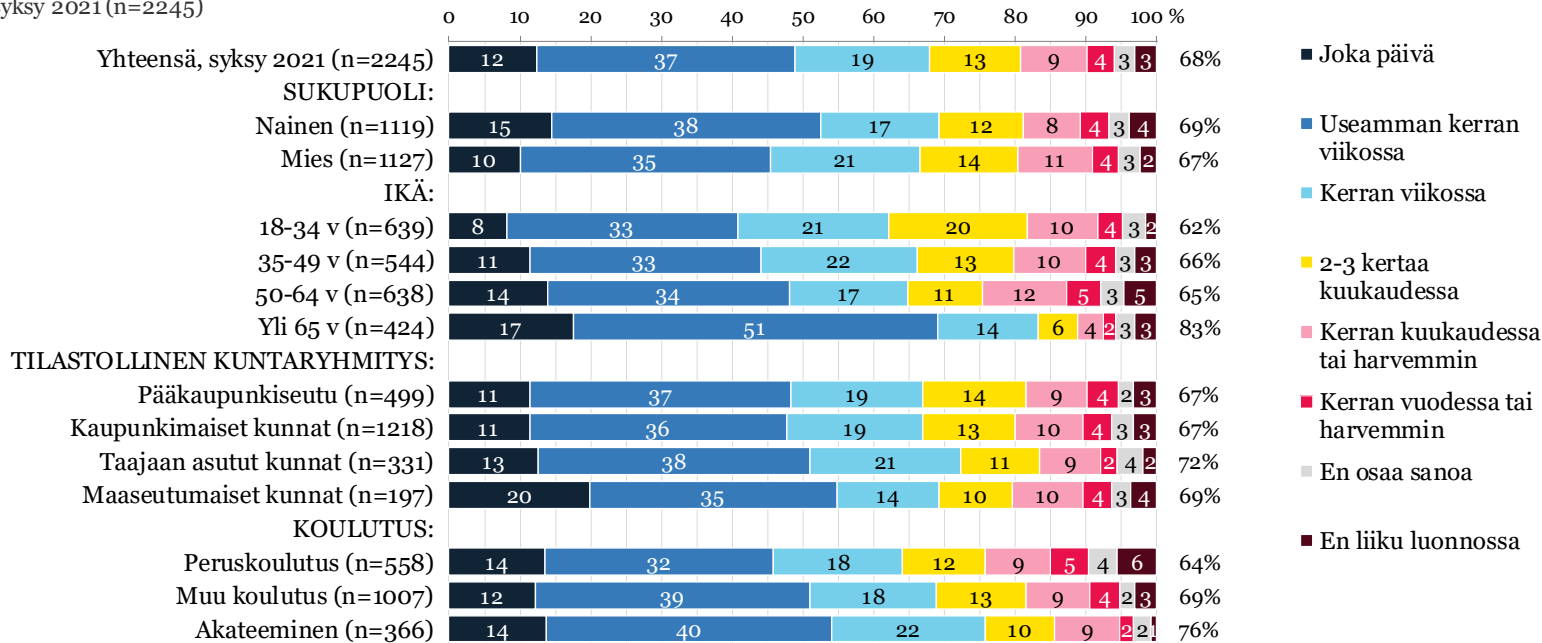
Luonnossa liikkuminen, useus

Taustaryhmät 1/2

Kuinka usein liikut luonnossa?

Vähintään kerran viikossa

Yhteensä, syyskuu 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

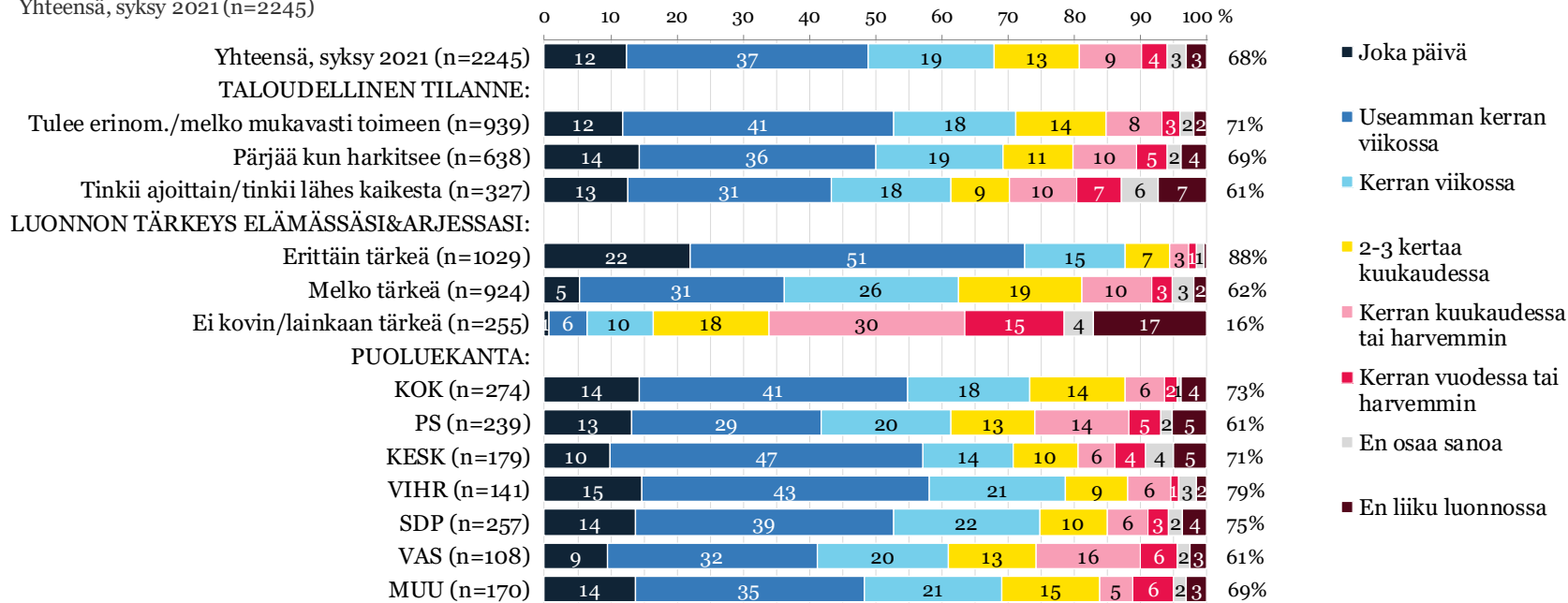
Luonnossa liikkuminen, useus

Taustaryhmät 2/2

Kuinka usein liikut luonnossa?

Vähintään kerran viikossa

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

5. LUONNON MERKITYS HENKILÖKOHTAISESTI

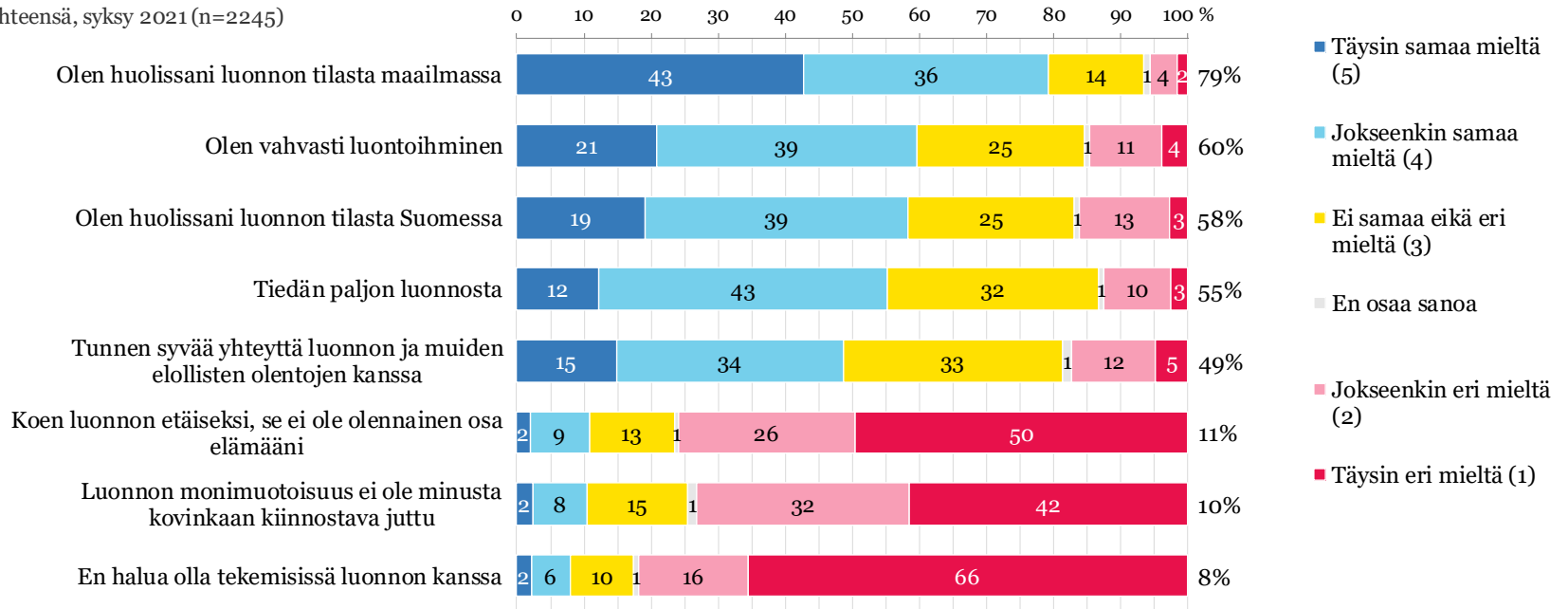
Luonnon merkitys henkilökohtaisesti

Kaikki väittämät

Miten arvioit luonnon merkitystä sinulle henkilökohtaisesti?

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Täysin + Jokseenkin samaa mieltä

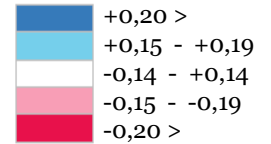

Kaikki vastaajat

Luonnon merkitys henkilökohtaisesti

Kaikki väittämät, taustaryhmät 1/2

Ero Total-keskiarvoon

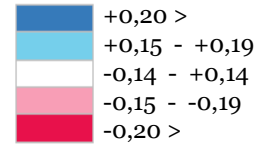
Miten arvioit luonnon merkitystä sinulle henkilökohtaisesti? Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (5)	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	SUKUPUOLI:		IKÄ:				TILASTOLLINEN KUNTARYHMITYS:				KOULUTUS:		
		Nainen (n=1119)	Mies (n=1127)	18-34 v (n=639)	35-49 v (n=544)	50-64 v (n=638)	Yli 65 v (n=424)	Pääkaupunkiseutu (n=499)	Kaupunkimaiset kunnat (n=1218)	Taajaan asutut kunnat (n=331)	Maaseutumaiset kunnat (n=197)	Peruskoulutus (n=558)	Muu koulutus (n=1007)	Akateeminen (n=366)
Olen huolissani luonnon tilasta maailmassa	4,16	4,29	4,03	4,01	4,12	4,23	4,32	4,20	4,14	4,15	4,21	4,10	4,19	4,36
Olen vahvasti luontoihminen	3,62	3,72	3,52	3,45	3,57	3,66	3,90	3,53	3,59	3,76	3,85	3,71	3,64	3,64
Olen huolissani luonnon tilasta Suomessa	3,59	3,74	3,44	3,52	3,51	3,63	3,73	3,68	3,56	3,56	3,58	3,60	3,58	3,72
Tiedän paljon luonnosta	3,53	3,47	3,58	3,41	3,46	3,53	3,78	3,48	3,51	3,57	3,69	3,51	3,54	3,63
Tunnen syvää yhteyttä luonnon ja muiden elollisten olentojen kanssa	3,42	3,56	3,28	3,29	3,34	3,43	3,68	3,44	3,37	3,46	3,58	3,48	3,45	3,45
Luonnon monimuotoisuus ei ole minusta kovinkaan kiinnostava juttu	1,97	1,77	2,17	2,27	1,99	1,82	1,73	1,98	1,97	1,85	2,11	2,12	1,90	1,70
Koen luonnon etäiseksi, se ei ole olennainen osa elämääni	1,87	1,73	2,00	2,27	1,86	1,68	1,56	1,93	1,89	1,73	1,74	1,93	1,79	1,65
En halua olla tekemisissä luonnon kanssa	1,62	1,46	1,77	2,05	1,57	1,41	1,35	1,61	1,65	1,50	1,61	1,69	1,54	1,38

Kaikki vastaajat

Luonnon merkitys henkilökohtaisesti

Kaikki väittämät, taustaryhmät 2/2

Ero Total-keskiarvoon

Miten arvioit luonnon merkitystä sinulle henkilökohtaisesti? Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (5)	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	TALOUDELLINEN TILANNE:			LUONNON TÄRKEYS ELÄM.&AR			PUOLUEKANTA:							
		Tulee erinom./ melko mukavasti toimeen (n=939)	Pärjää kun harkitsee (n=638)	Tinkii ajoittain / tinkii lähes kaikesta (n=327)	Erittäin tärkeä (n=1029)	Melko tärkeä (n=924)	Ei kovin/ lainkaan tärkeä (n=255)	KOK (n=274)	PS (n=239)	KESK (n=179)	VIHR (n=141)	SDP (n=257)	VAS (n=108)	MUU (n=170)	
Olen huolissani luonnon tilasta maailmassa	4,16	4,19	4,23	4,18	4,52	3,99	3,39	4,19	3,81	4,25	4,60	4,27	4,60	4,02	
Olen vahvasti luontoihminen	3,62	3,65	3,69	3,63	4,25	3,30	2,42	3,62	3,51	3,90	3,89	3,74	3,68	3,37	
Olen huolissani luonnon tilasta Suomessa	3,59	3,60	3,66	3,59	3,91	3,43	2,93	3,54	3,18	3,41	4,08	3,80	4,11	3,53	
Tiedän paljon luonnosta	3,53	3,57	3,59	3,38	3,90	3,33	2,82	3,61	3,46	3,72	3,63	3,66	3,49	3,36	
Tunnen syvää yhteyttä luonnon ja muiden elollisten olentojen kanssa	3,42	3,42	3,53	3,46	3,93	3,17	2,38	3,34	3,19	3,59	3,80	3,61	3,65	3,28	
Luonnon monimuotoisuus ei ole minusta kovinkaan kiinnostava juttu	1,97	1,90	1,96	1,87	1,52	2,19	2,91	2,00	2,16	2,01	1,47	1,99	1,65	2,11	
Koen luonnon etäiseksi, se ei ole olennainen osa elämäni	1,87	1,74	1,88	1,82	1,30	2,11	3,11	1,81	1,90	1,71	1,58	1,98	1,81	1,96	
En halua olla tekemisissä luonnon kanssa	1,62	1,53	1,62	1,45	1,20	1,73	2,72	1,51	1,64	1,49	1,29	1,73	1,51	1,78	

Kaikki vastaajat

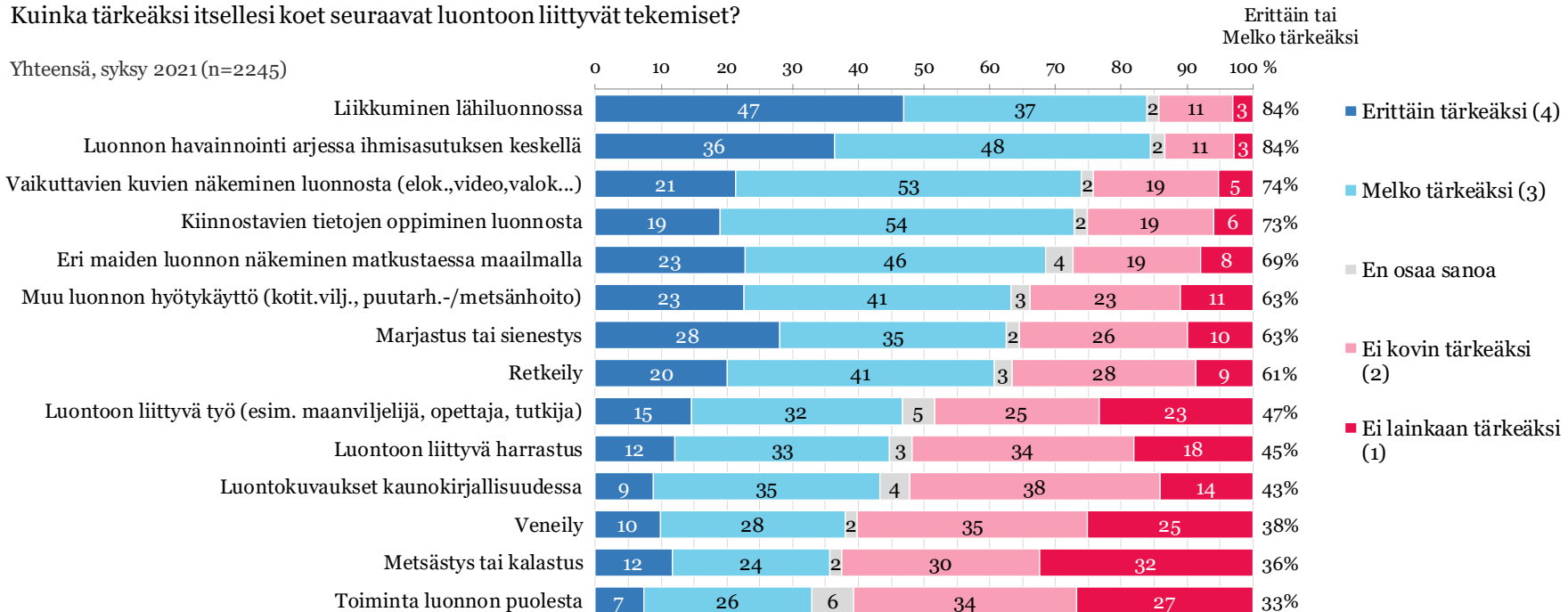
6. ERI LUONTOTEKEMISTEN TÄRKEYS ITSELLE

Eri luontotekemisten tärkeys itselle

Kaikki tekemiset

Kuinka tärkeäksi itsellesi koet seuraavat luontoon liittyvät tekemiset?

Yhteensä, syyskuu 2021 (n=2245)

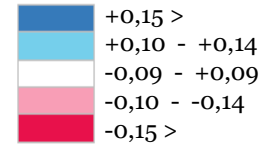

Kaikki vastaajat

Eri luontotekemisten tärkeys itselle

Kaikki tekemiset, taustaryhmät 1/2

Ero Total-keskiarvoon

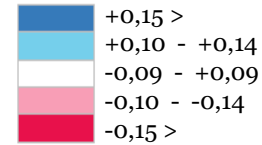
Kuinka tärkeäksi itsellesi koet seuraavat luontoon liittyvät tekemiset? Ei lainkaan tärkeäksi (1) Erittäin tärkeäksi (4)	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	SUKUPUOLI:		IKÄ:				TILASTOLLINEN KUNTARYHMITYS:				KOULUTUS:		
		Nainen (n=1119)	Mies (n=1127)	18-34 v (n=639)	35-49 v (n=544)	50-64 v (n=638)	Yli 65 v (n=424)	Pääkau- punkiseutu (n=499)	Kaupun- kimaiset kunnat (n=1218)	Taajaan asutut kunnat (n=331)	Maaseutu- maisiet kunnat (n=197)	Perus- koulutus (n=558)	Muu koulutus (n=1007)	Akatee- minen (n=366)
Liikkuminen lähiluonnossa	3,30	3,41	3,20	3,17	3,31	3,30	3,48	3,34	3,28	3,32	3,28	3,23	3,31	3,46
Luonnon havainnointi arjessa ihmisasutuksen keskellä	3,21	3,32	3,10	3,09	3,20	3,24	3,34	3,23	3,18	3,21	3,32	3,19	3,21	3,35
Vaikuttavien kuvien näkeminen luonnosta (elok.,video,valok...)	2,92	2,97	2,87	2,88	2,87	2,90	3,06	2,91	2,90	2,99	2,91	2,94	2,90	2,92
Kiinnostavien tietojen oppiminen luonnosta	2,88	2,88	2,87	2,76	2,88	2,89	3,01	2,84	2,88	2,93	2,87	2,84	2,90	2,92
Eri maiden luonnon näkeminen matkustaessa maailmalla	2,87	2,99	2,75	2,89	2,85	2,84	2,90	3,05	2,84	2,79	2,70	2,77	2,87	3,00
Marjastus tai sienestys	2,82	2,89	2,76	2,70	2,76	2,77	3,15	2,66	2,81	2,99	3,06	2,89	2,85	2,83
Muu luonnon hyötykäyttö (kotit.vilj., puutarh./metsänhoito)	2,77	2,78	2,76	2,66	2,77	2,77	2,94	2,58	2,73	3,02	3,11	2,84	2,79	2,72
Retkeily	2,74	2,74	2,75	2,81	2,81	2,66	2,67	2,67	2,73	2,85	2,81	2,72	2,74	2,78
Luontokuvaukset kaunokirjallisuudessa	2,40	2,48	2,32	2,44	2,26	2,32	2,63	2,42	2,38	2,40	2,41	2,44	2,38	2,41
Luontoon liittyvä harrastus	2,40	2,38	2,42	2,53	2,40	2,27	2,41	2,36	2,39	2,48	2,41	2,44	2,38	2,33
Luontoon liittyvä työ (esim. maanviljelijä, opettaja, tutkija)	2,40	2,34	2,46	2,39	2,35	2,40	2,47	2,23	2,39	2,58	2,58	2,51	2,38	2,26
Veneily	2,23	2,09	2,37	2,41	2,16	2,16	2,16	2,25	2,19	2,25	2,40	2,24	2,21	2,09
Metsästys tai kalastus	2,15	1,95	2,35	2,30	2,20	2,00	2,10	2,03	2,13	2,23	2,49	2,36	2,09	1,87
Toiminta luonnon puolesta	2,15	2,14	2,15	2,35	2,14	1,98	2,11	2,22	2,10	2,17	2,18	2,17	2,07	2,11

Kaikki vastaajat

Eri luontotekemisten tärkeys itselle

Kaikki tekemiset, taustaryhmät 2/2

Ero Total-keskiarvoon

Kuinka tärkeäksi itsellesi koet seuraavat luontoon liittyvät tekemiset?	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	TALOUDELLINEN TILANNE:			LUONNON TÄRKEYS ELÄM.&AR PUOLUEKANTA:									
		Tulee erinom./ melko mukavasti toimeen (n=939)	Pärjää kun harkitsee (n=638)	Tinkii ajoittain / tinkii lähes kaikesta (n=327)	Erittäin tärkeä (n=1029)	Melko tärkeä (n=924)	Ei kovin/ lainkaan tärkeä (n=255)	KOK (n=274)	PS (n=239)	KESK (n=179)	VIHR (n=141)	SDP (n=257)	VAS (n=108)	MUU (n=170)
Liikkuminen lähiluonnossa	3,30	3,39	3,31	3,15	3,73	3,13	2,24	3,43	3,12	3,32	3,57	3,41	3,27	3,11
Luonnon havainnointi arjessa ihmisasutuksen keskellä	3,21	3,21	3,30	3,17	3,51	3,09	2,47	3,23	3,02	3,28	3,43	3,35	3,36	3,05
Vaikuttavien kuvien näkeminen luonnosta (elok.,video,valok...)	2,92	2,91	2,99	2,84	3,16	2,83	2,31	2,96	2,78	2,88	3,01	3,10	2,96	2,81
Kiinnostavien tietojen oppiminen luonnosta	2,88	2,88	2,96	2,81	3,14	2,78	2,24	2,93	2,74	2,82	3,01	3,02	3,04	2,79
Eri maiden luonnon näkeminen matkustaessa maailmalla	2,87	2,89	2,91	2,73	3,10	2,76	2,40	3,02	2,70	2,67	2,99	3,00	2,93	2,78
Marjastus tai sienestys	2,82	2,88	2,93	2,69	3,22	2,65	1,92	2,95	2,68	3,13	2,96	2,96	2,76	2,68
Muu luonnon hyötykäyttö (kotit.vilj., puutarh./metsänhoito)	2,77	2,80	2,86	2,66	3,09	2,63	2,02	2,83	2,78	2,95	2,71	2,83	2,79	2,71
Retkeily	2,74	2,76	2,79	2,61	3,08	2,61	1,89	2,72	2,55	2,95	2,93	2,83	2,65	2,64
Luontokuvaukset kaunokirjallisuudessa	2,40	2,41	2,46	2,27	2,61	2,32	1,84	2,37	2,12	2,42	2,59	2,60	2,53	2,44
Luontoon liittyvä harrastus	2,40	2,36	2,45	2,34	2,65	2,30	1,79	2,33	2,25	2,31	2,56	2,52	2,40	2,45
Luontoon liittyvä työ (esim. maanviljelijä, opettaja, tutkija)	2,40	2,33	2,50	2,36	2,60	2,33	1,87	2,33	2,34	2,74	2,27	2,46	2,24	2,46
Veneily	2,23	2,23	2,23	2,06	2,41	2,16	1,78	2,33	2,16	2,23	2,17	2,38	1,98	2,21
Metsästys tai kalastus	2,15	2,10	2,22	2,03	2,31	2,07	1,81	2,23	2,25	2,34	1,86	2,28	1,95	2,08
Toiminta luonnon puolesta	2,15	2,10	2,17	2,01	2,34	2,06	1,72	1,97	1,87	2,15	2,50	2,41	2,40	2,08

Kaikki vastaajat

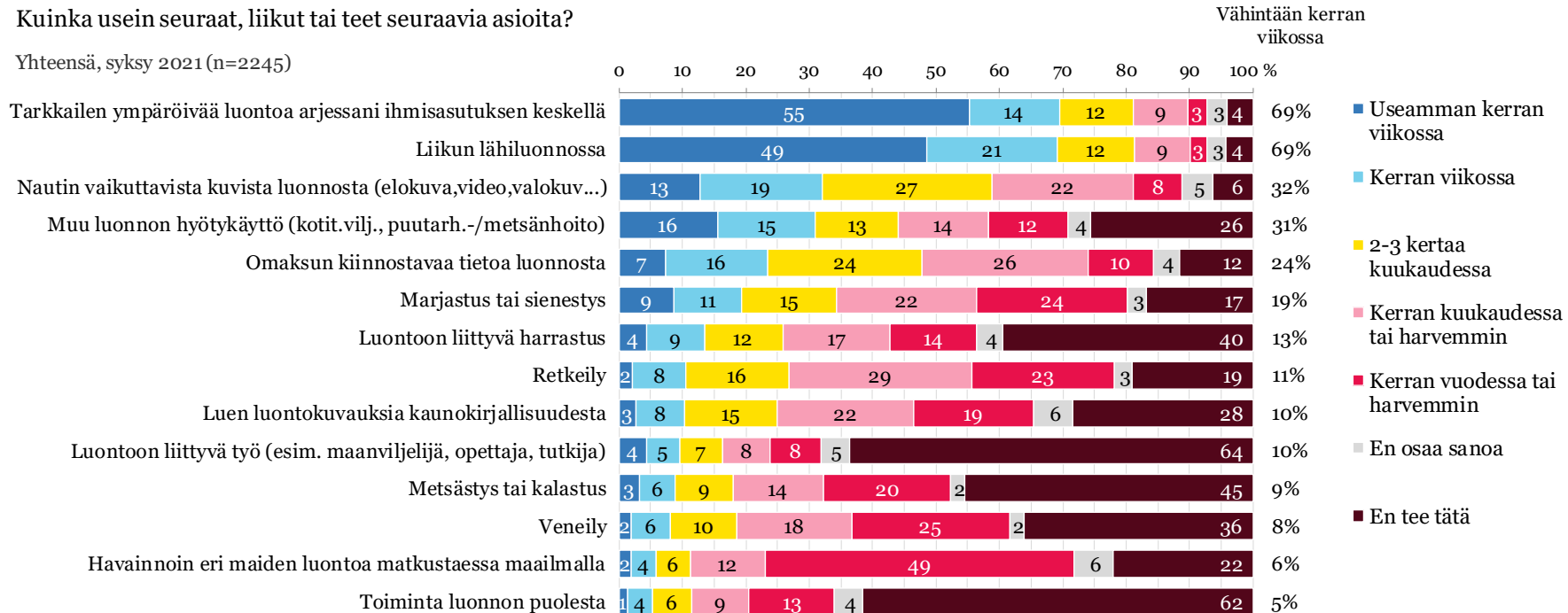
7. USEUS TEHDÄ LUONTOON LIITTYVIÄ ASIOITA

Useus tehdä luontoon liittyviä asioita

Kaikki asiat

Kuinka usein seuraat, liikut tai teet seuraavia asioita?

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Useus tehdä

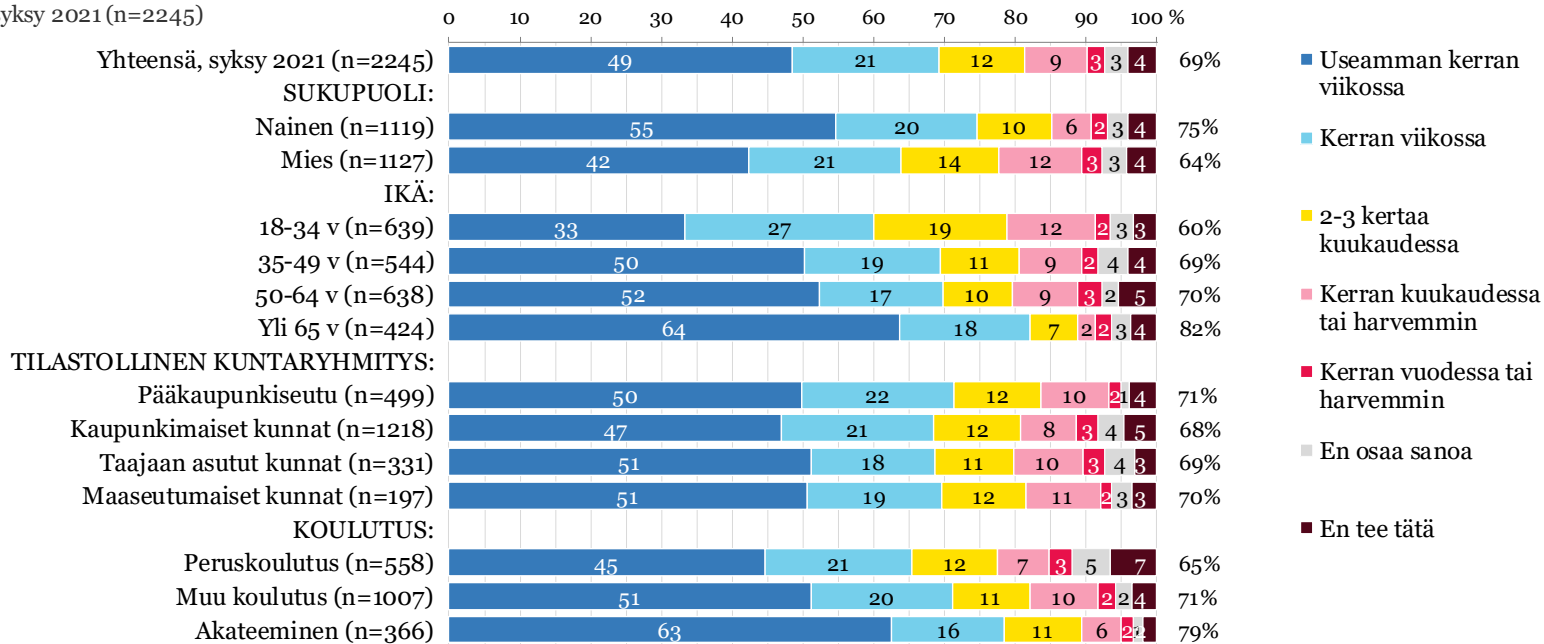
Asia 6/14, taustaryhmät 1/2

Kuinka usein seuraat, liikut tai teet seuraavia asioita?

Liikun lähiluonnossa

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Vähintään kerran viikossa

Kaikki vastaajat

Useus tehdä

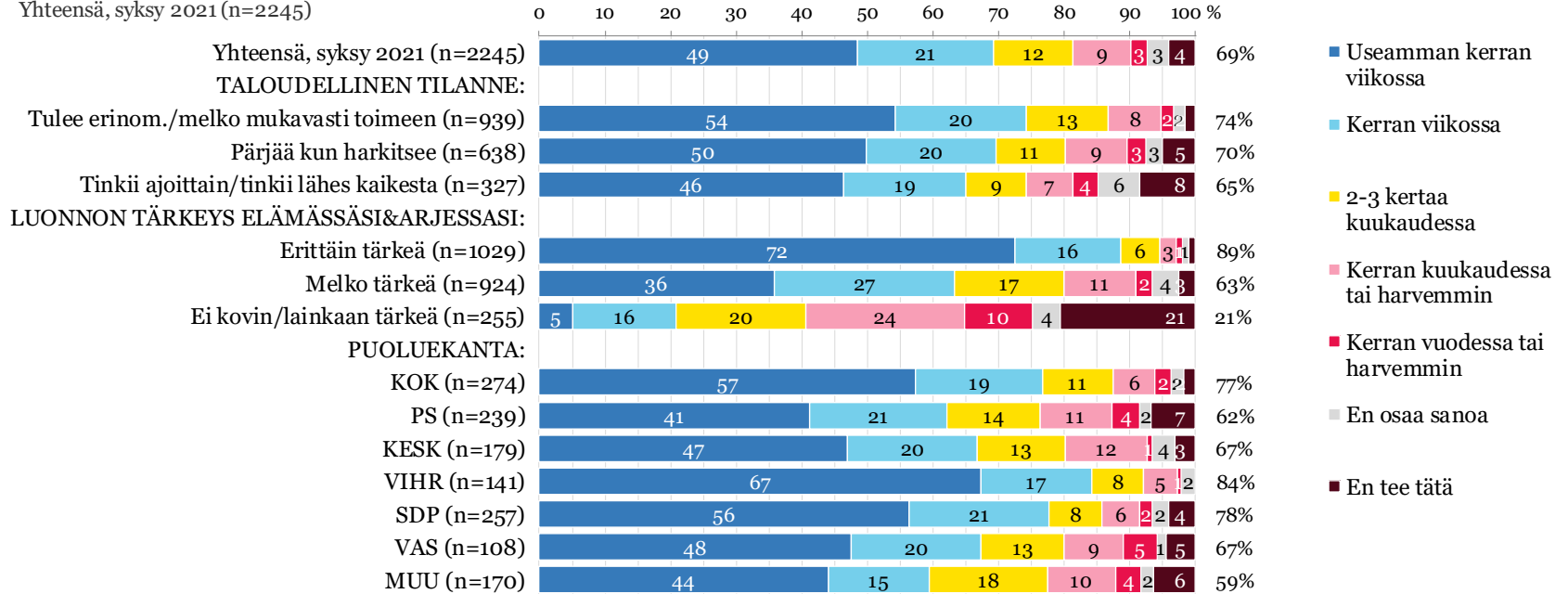
Asia 6/14, taustaryhmät 2/2

Kuinka usein seuraat, liikut tai teet seuraavia asioita?

Liikun lähiluonnossa

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Vähintään kerran viikossa

Kaikki vastaajat

Useus tehdä

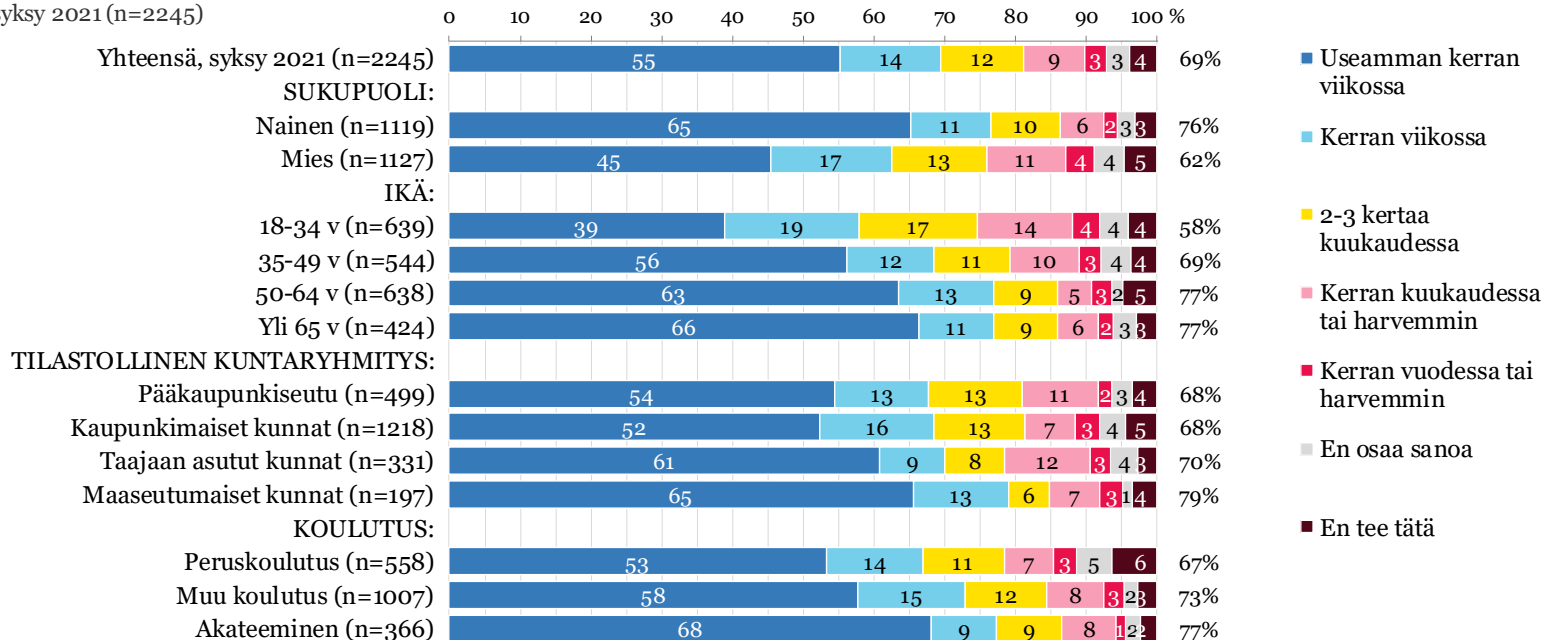
Asia 5/14, taustaryhmät 1/2

Kuinka usein seuraat, liikut tai teet seuraavia asioita?

Tarkkailen ympäröivää luontoa arjessani ihmisasutuksen keskellä

Vähintään kerran
viikossa

Yhteensä, syyskuu 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Useus tehdä

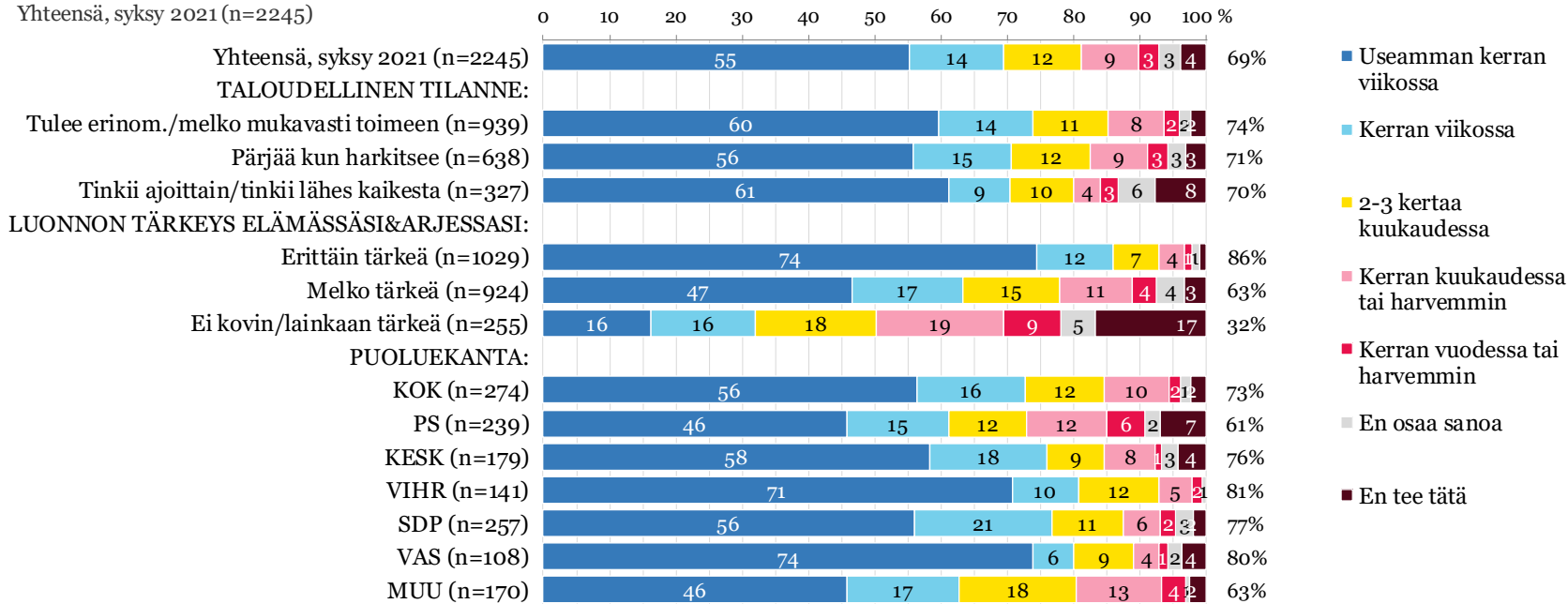
Asia 5/14, taustaryhmät 2/2

Kuinka usein seuraat, liikut tai teet seuraavia asioita?

Tarkkailen ympäröivää luontoa arjessani ihmisasutuksen keskellä

Vähintään kerran viikossa

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Useus tehdä

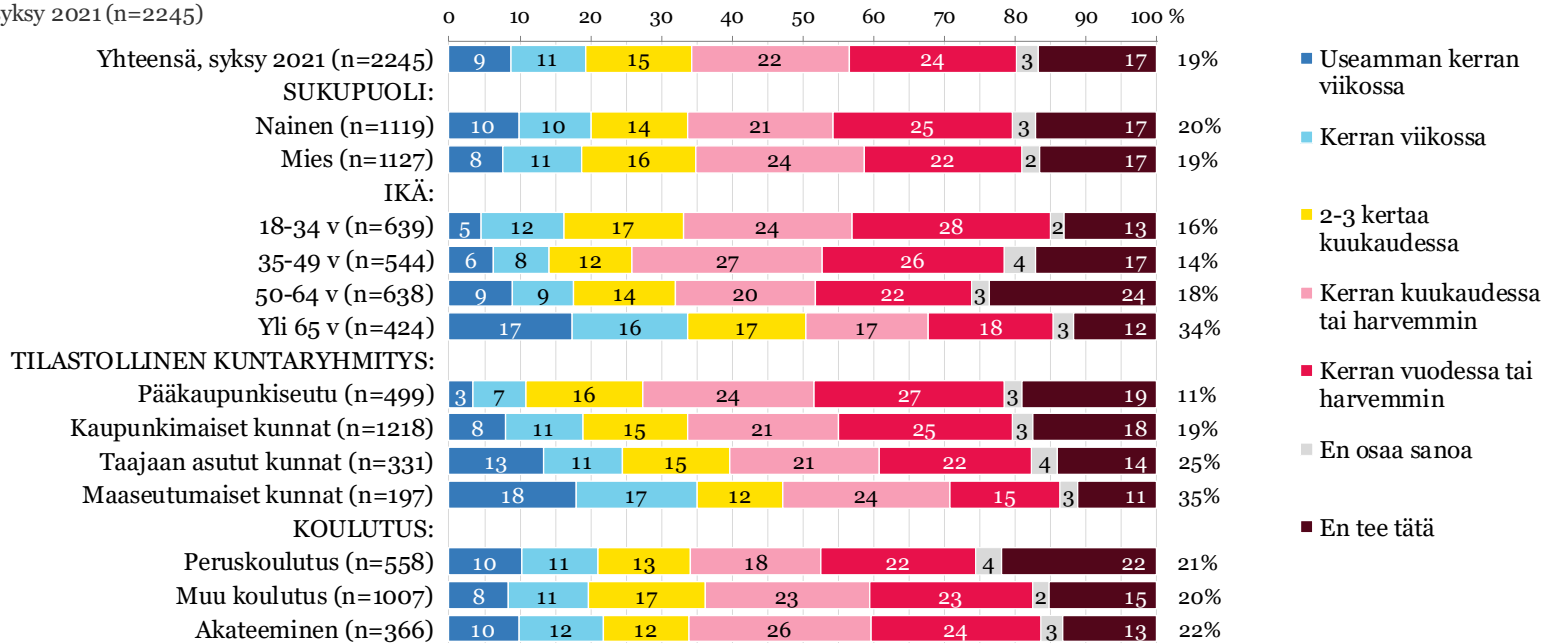
Asia 7/14, taustaryhmät 1/2

Kuinka usein seuraat, liikut tai teet seuraavia asioita?

Marjastus tai sienestys

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Vähintään kerran viikossa

Kaikki vastaajat

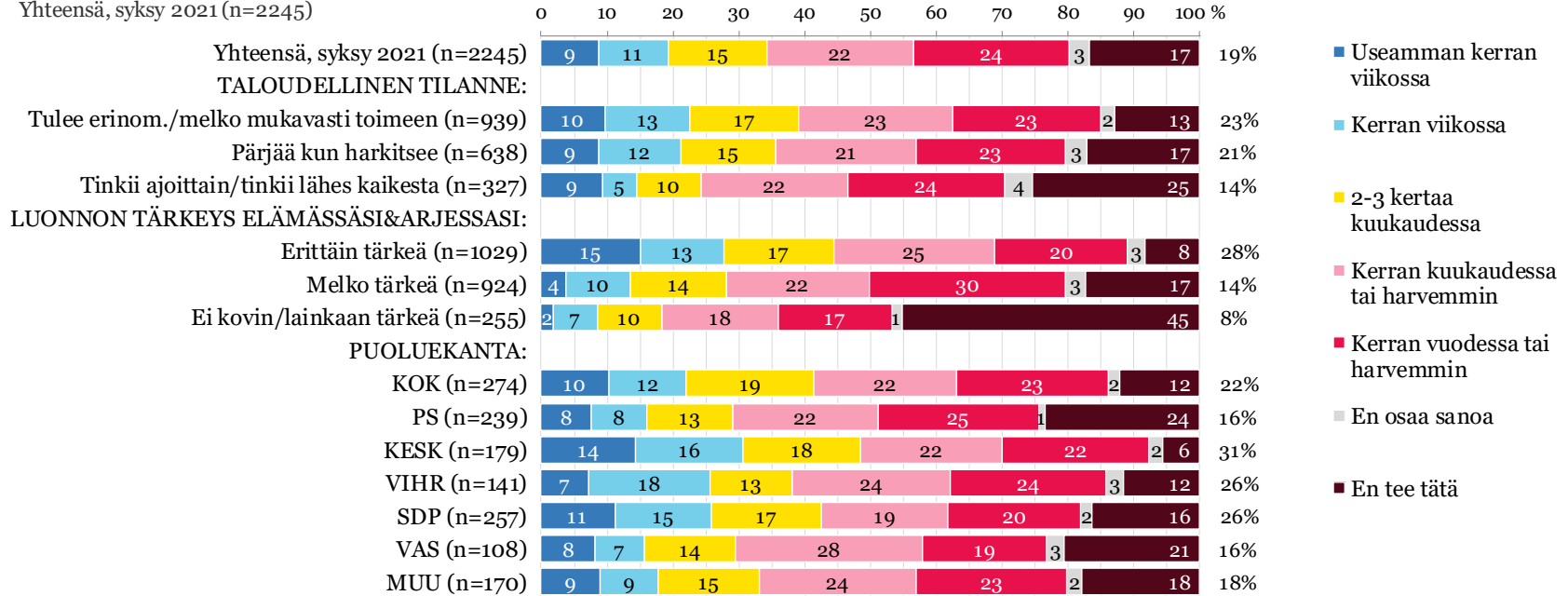
Useus tehdä Asia 7/14, taustaryhmät 2/2

Kuinka usein seuraat, liikut tai teet seuraavia asioita?

Marjastus tai sienestys

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Vähintään kerran
viikossa

Kaikki vastaajat

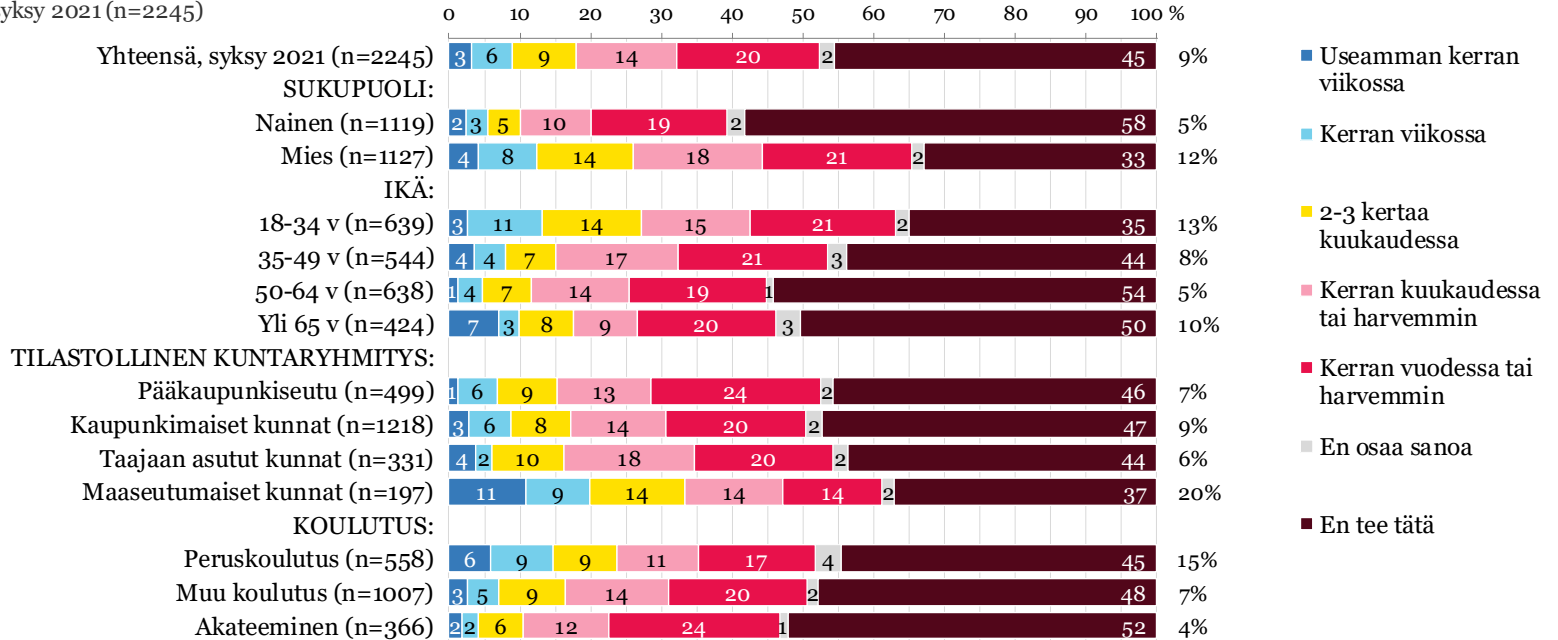
Useus tehdä Asia 8/14, taustaryhmät 1/2

Kuinka usein seuraat, liikut tai teet seuraavia asioita?

Metsästys tai kalastus

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Vähintään kerran
viikossa

Kaikki vastaajat

Useus tehdä

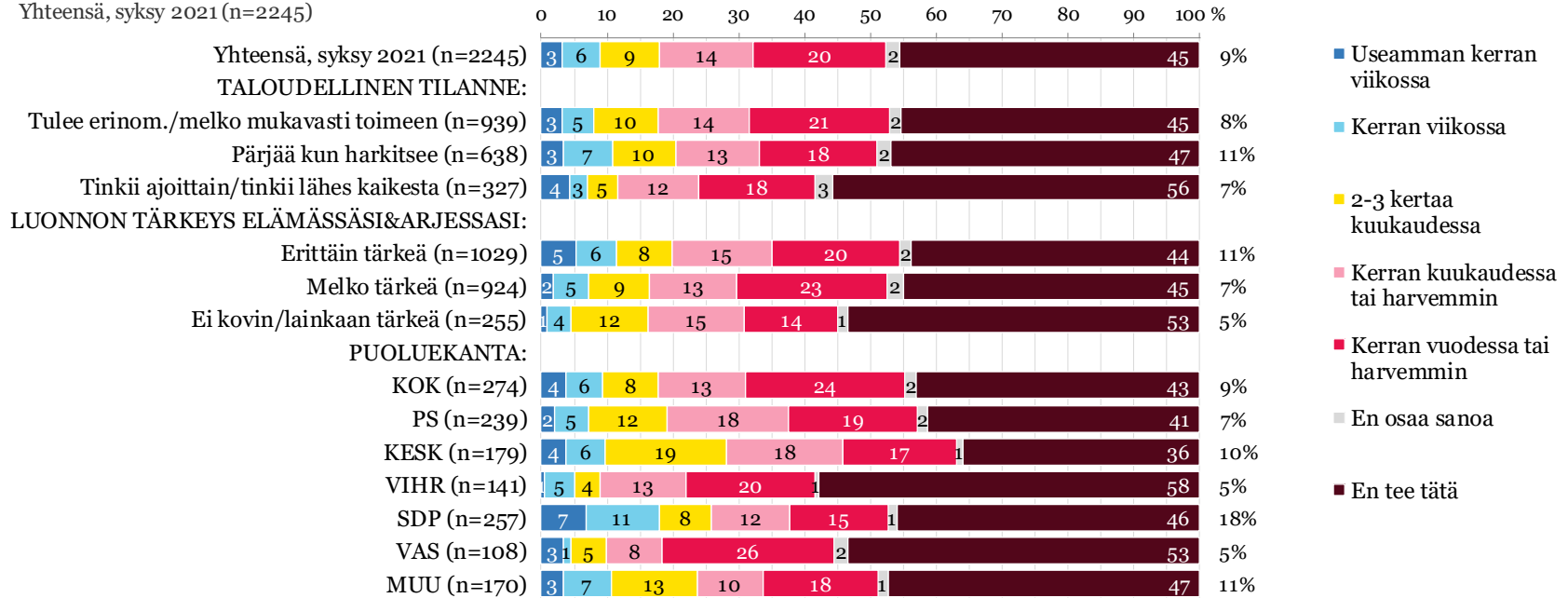
Asia 8/14, taustaryhmät 2/2

Kuinka usein seuraat, liikut tai teet seuraavia asioita?

Metsästäys tai kalastus

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Vähintään kerran
viikossa

Kaikki vastaajat

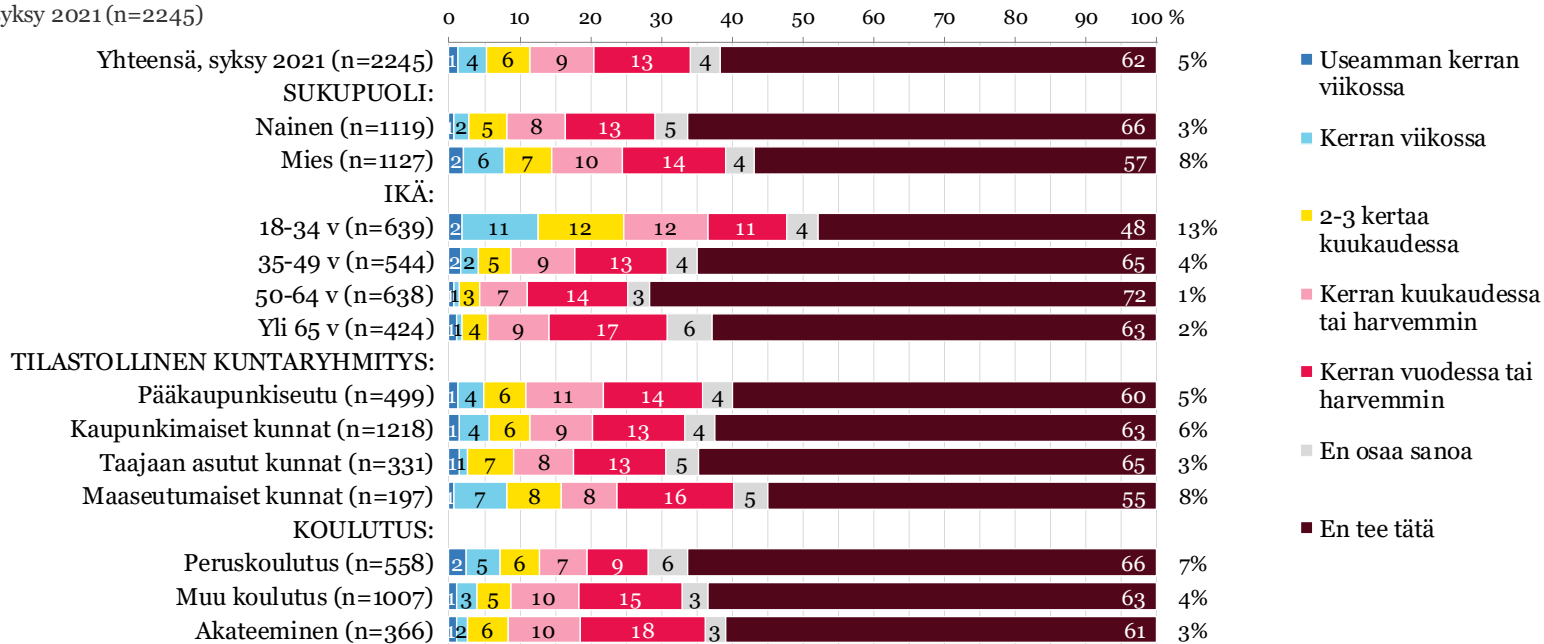
Useus tehdä Asia 12/14, taustaryhmät 1/2

Kuinka usein seuraat, liikut tai teet seuraavia asioita?

Toiminta luonnon puolesta

Yhteensä, syyskuu 2021 (n=2245)

Vähintään kerran
viikossa

Kaikki vastaajat

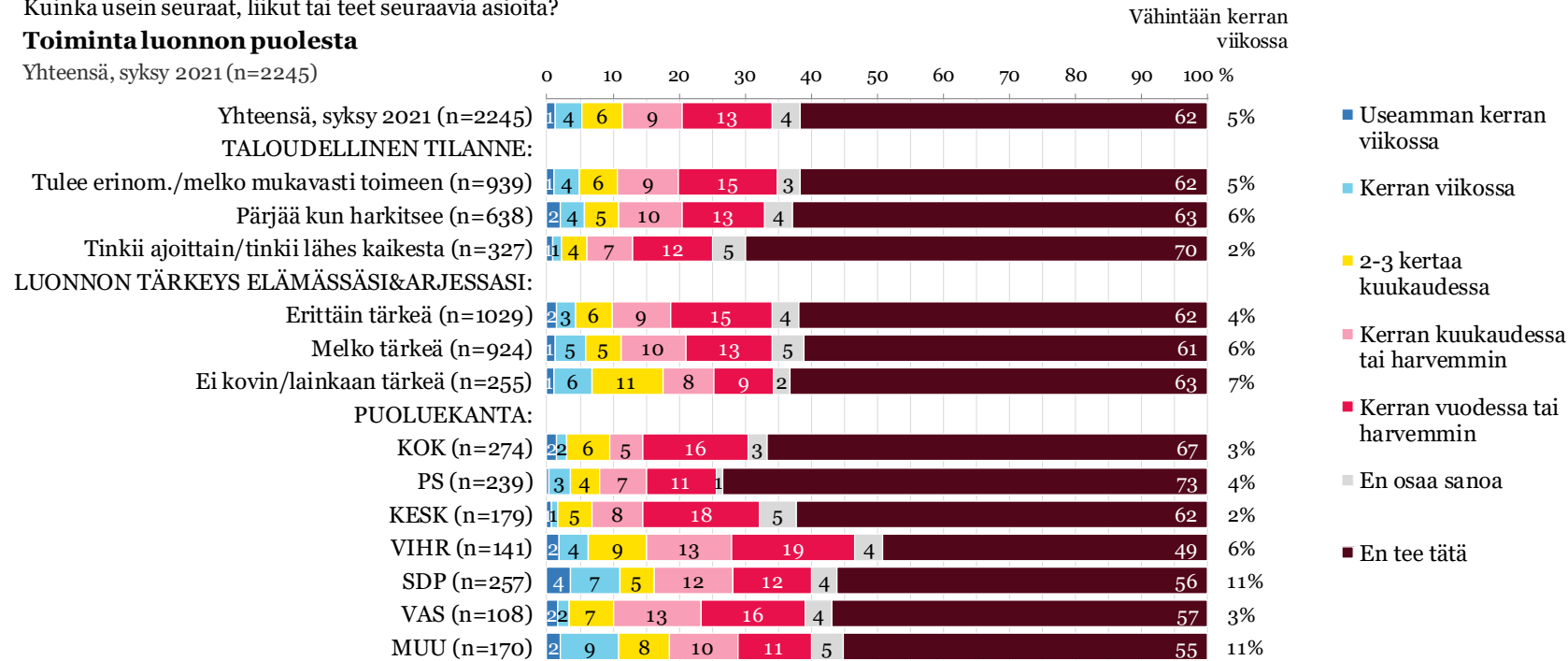
Useus tehdä

Asia 12/14, taustaryhmät 2/2

Kuinka usein seuraat, liikut tai teet seuraavia asioita?

Toiminta luonnon puolesta

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

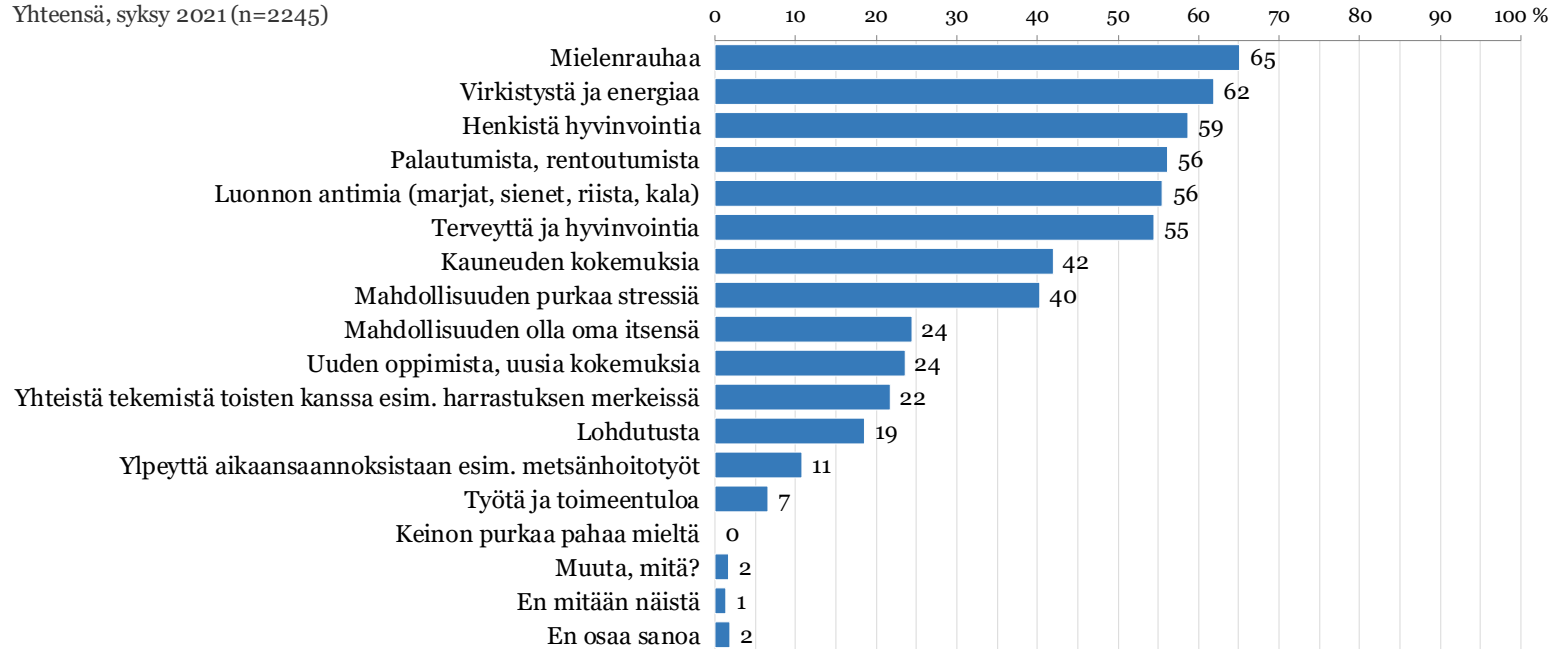
Kaikki vastaajat

8. MITÄ KOKEE SAAVANSÄ LUONNOSTA

Mitä kokee saavansa luonnosta

Mitä koet saavasi luonnosta?

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Kokee saavansa luonnosta, taustaryhmät 1/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun
aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

%	Total	Sukupuoli		Ikä				Tilastollinen kuntaryhmitys				Koulutus		
		Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	Nainen (n=1119)	Mies (n=1127)	18-34 v (n=639)	35-49 v (n=544)	50-64 v (n=638)	Yli 65 v (n=424)	Pääkau- punkiseutu (n=499)	Kaupun- kimaiset kunnat (n=1218)	Taajaan asutut kunnat (n=331)	Maaseutu- maisiet kunnat (n=197)	Perus- koulutus (n=558)	Muu koulutus (n=1007)
Mielenrauhaa	65	71	59	56	70	69	66	64	65	69	59	63	67	71
Virkistystä ja energiaa	62	68	56	51	64	67	68	63	61	64	61	56	63	75
Henkistä hyvinvointia	59	66	51	49	62	62	64	60	58	61	54	52	62	68
Palautumista, rentoutumista	56	62	50	46	63	65	49	60	54	60	55	47	60	67
Luonnon antimia (marjat, sienet, riista, kala)	56	60	51	44	57	60	65	47	54	66	68	53	58	64
Terveyttä ja hyvinvointia	55	61	48	45	53	57	67	58	54	54	50	46	59	61
Kauneuden kokemuksia	42	54	30	32	43	47	48	44	42	41	37	35	44	57
Mahdollisuuden purkaa stressiä	40	48	33	39	49	42	29	42	39	43	40	32	42	49
Mahdollisuuden olla oma itsensä	24	27	22	23	28	25	22	24	24	28	23	26	23	27
Uuden oppimista, uusia kokemuksia	24	26	21	20	26	24	24	23	24	27	19	20	24	28
Yhteistä tekemistä toisten kanssa esim. harrastuksen merkeissä	22	24	19	25	25	19	17	23	21	23	22	17	21	28
Lohdutusta	19	25	12	24	18	18	13	19	18	20	18	16	19	18
Ylpeyttä aikaansaannoksistaan esim. metsänhoitotyöt	11	9	13	9	9	12	13	7	10	15	20	10	10	16
Työtä ja toimeentuloa	7	5	8	9	4	7	6	4	6	8	13	5	6	7
Keinon purkaa pahaa mieltä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muuta, mitä?	2	2	1	1	2	2	3	2	1	2	2	1	2	2
En mitään näistä	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1
En osaa sanoa	2	2	2	2	3	2	1	1	2	2	1	4	1	0

Kaikki vastaajat

Kokee saavansa luonnosta, taustaryhmät 2/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun
aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

%	Total	Taloudellinen tilanne			Luonnon tärkeys eläm.&arjessa			Puoluekanta						
		Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	Tulee erinom./ melko mukavasti toimeen (n=939)	Pärjää kun harkitsee (n=638)	Tinkii ajoittain/ tinkii lähes kaikesta (n=327)	Erittäin tärkeä (n=1029)	Melko tärkeä (n=924)	Ei kovin/ lainkaan tärkeä (n=255)	KOK (n=274)	PS (n=239)	KESK (n=179)	VIHR (n=141)	SDP (n=257)	VAS (n=108)
Mielenrauhaa	65	66	65	72	80	60	28	64	60	66	78	66	74	55
Virkistystä ja energiaa	62	67	60	60	77	57	23	66	56	63	73	64	67	54
Henkistä hyvinvointia	59	60	60	61	77	52	19	61	51	62	71	60	75	50
Palautumista, rentoutumista	56	60	55	57	70	53	19	62	46	49	73	55	63	50
Luonnon antimia (marjat, sienet, riista, kala)	56	58	58	57	71	48	27	62	51	66	57	54	60	52
Terveyttä ja hyvinvointia	55	58	56	52	73	47	15	62	49	58	69	58	50	38
Kauneuden kokemuksia	42	45	41	45	56	33	18	40	35	35	58	43	63	39
Mahdollisuuden purkaa stressiä	40	40	40	44	54	34	12	37	30	32	53	39	43	33
Mahdollisuuden olla oma itsensä	24	24	23	30	35	18	9	15	19	26	31	24	38	24
Uuden oppimista, uusia kokemuksia	24	24	24	24	33	19	3	23	20	15	29	26	36	21
Yhteistä tekemistä toisten kanssa esim. harrastuksen merkeissä	22	23	19	19	29	17	12	20	17	18	35	21	15	18
Lohdutusta	19	13	21	25	25	15	4	12	17	15	24	16	26	14
Ylpeyttä aikaansaannoksistaan esim. metsänhoitotyöt	11	14	9	7	14	8	5	13	12	25	9	7	9	8
Työtä ja toimeentuloa	7	6	6	5	7	6	7	3	7	15	5	5	2	7
Keinon purkaa pahaa mieltä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muuta, mitä?	2	1	3	3	3	1	1	1	2	1	3	1	3	2
En mitään näistä	1	1	2	2	0	0	9	1	3	0	1	1	1	1
En osaa sanoa	2	1	2	4	0	2	6	1	1	3	2	2	2	0

Kaikki vastaajat

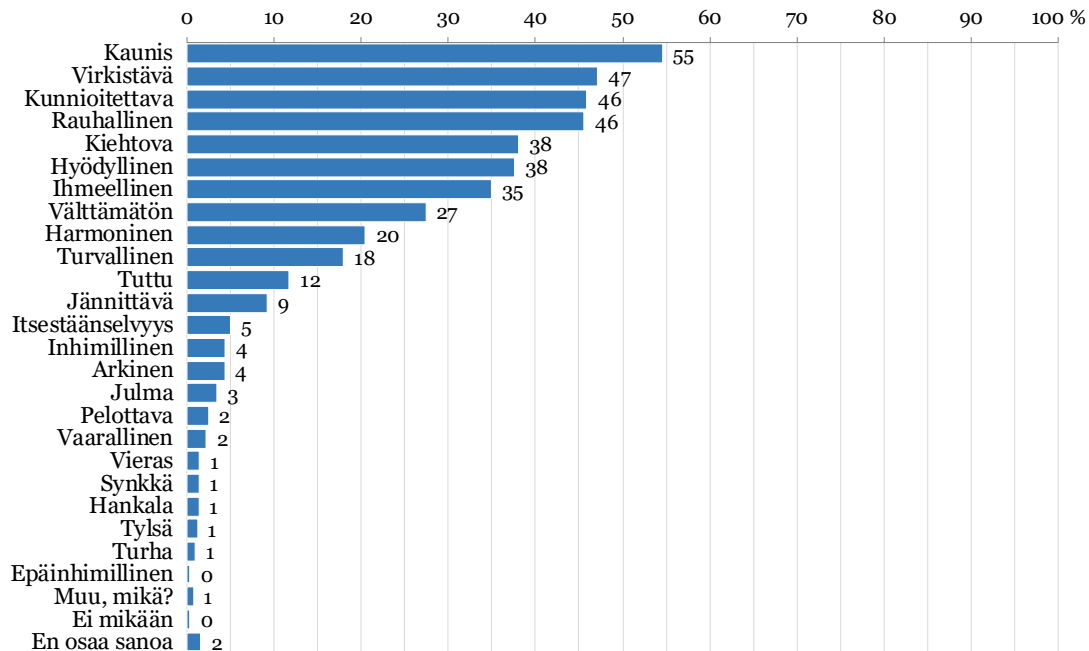
9. LUONTOA KUVAAVAT SANAT

Luontoa kuvaavat sanat

Merkitse, mitkä seuraavista sanoista kuvaavat omasta mielestäsi luontoa parhaiten.

Voit valita enintään viisi (5).

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Luontoa kuvaavat sanat, taustaryhmät 1/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun
aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

%	Total	Sukupuoli		Ikä				Tilastollinen kuntaryhmitys				Koulutus			
		Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	Nainen (n=1119)	Mies (n=1127)	18-34 v (n=639)	35-49 v (n=544)	50-64 v (n=638)	Yli 65 v (n=424)	Pääkau- punkiseutu (n=499)	Kaupun- kimaiset kunnat (n=1218)	Taajaan asutut kunnat (n=331)	Maaseutu- maiset kunnat (n=197)	Perus- koulutus (n=558)	Muu koulutus (n=1007)	Akatee- minen (n=366)
Merkitse, mitkä seuraavista sanoista kuvaavat omasta mielestäsi luontoa parhaiten. Voit valita enintään viisi (5).															
Kaunis	55	61	48	47	57	56	60	55	55	55	53	53	55	58	
Virkistävä	47	49	45	37	43	55	57	48	45	51	52	43	49	54	
Kunnioitettava	46	50	41	41	44	48	52	47	44	53	43	46	46	49	
Rauhallinen	46	48	43	39	51	47	45	45	45	48	46	45	47	45	
Kiehtova	38	40	36	35	43	40	34	36	39	40	35	35	37	43	
Hvödyllinen	38	38	37	29	35	42	48	29	39	44	39	41	38	38	
Ihmeellinen	35	41	28	30	37	36	39	35	35	37	31	32	38	39	
Välttämätön	27	27	27	19	27	31	35	29	27	27	27	24	27	38	
Harmoninen	20	22	19	20	21	22	19	24	20	20	13	19	21	20	
Turvallinen	18	18	17	15	19	19	19	16	17	21	23	21	19	14	
Tuttu	12	10	14	13	9	12	13	9	12	11	16	14	11	10	
Jännittävä	9	8	11	11	8	10	6	9	10	8	9	9	9	8	
Itsestänselvyys	5	3	7	5	4	5	6	3	5	5	8	6	6	2	
Inhimillinen	4	4	5	5	5	4	4	5	4	4	7	6	3	6	
Arkinen	4	3	6	7	3	4	1	5	5	3	5	3	4	3	
Julma	3	3	4	4	3	4	2	4	4	3	3	2	3	5	
Pelottava	2	3	2	4	2	2	1	2	3	1	3	2	3	2	
Vaarallinen	2	2	2	4	2	2	1	2	2	3	1	3	2	2	
Vieras	1	1	1	3	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	
Synkkä	1	1	2	3	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	
Hankala	1	1	2	3	0	1	0	2	1	1	2	1	1	1	
Tylsä	1	0	2	3	0	0	0	1	2	1	0	1	1	1	
Turha	1	0	2	3	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	
Epäinhimillinen	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Muu, mikä?	1	1	1	0	1	1	1	1	0	2	0	0	1	2	
Ei mikään	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	
En osaa sanoa	2	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1	2	1	1	

Kaikki vastaajat

Luontoa kuvaavat sanat, taustaryhmät 2/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun
aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

%	Total	Taloudellinen tilanne			Luonnon tärkeys eläm.&arjessa			Puoluekanta							
		Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	Tulee erinom./ melko mukavasti toimeen (n=939)	Pärjäää kun harkitsee (n=638)	Tinkii ajoittain/ tinkii lähes kaikesta (n=327)	Erittäin tärkeä (n=1029)	Melko tärkeä (n=924)	Ei kovin/ lainkaan tärkeä (n=255)	KOK (n=274)	PS (n=239)	KESK (n=179)	VIHR (n=141)	SDP (n=257)	VAS (n=108)	MUU (n=170)
Merkitse, mitkä seuraavista sanoista kuvaavat omasta mielestäsi luontoa parhaiten. Voit valita enintään viisi (5).															
Kaunis	55	56	53	57	61	53	36	58	51	47	65	51	66	48	
Virkistävä	47	50	49	43	54	47	27	56	44	50	45	49	52	39	
Kunnioidettava	46	47	47	45	53	43	30	47	40	50	45	46	50	35	
Rauhallinen	46	48	44	48	48	47	31	51	49	46	41	47	41	34	
Kiehtova	38	38	37	39	45	38	16	38	34	34	43	41	50	25	
Hvödyllinen	38	38	38	42	39	38	28	43	40	45	33	41	31	33	
Ihmeellinen	35	36	36	40	42	33	16	35	33	31	46	40	44	30	
Välttämätön	27	31	24	28	33	24	21	27	19	38	34	21	39	23	
Harmoninen	20	21	20	19	22	21	14	21	19	21	22	22	22	24	
Turvallinen	18	20	17	18	24	13	9	21	16	21	21	15	12	20	
Tuttu	12	12	11	12	13	11	9	13	13	10	12	8	10	7	
Jännittävä	9	8	12	6	11	8	5	7	7	12	10	12	9	8	
Itsestänselvyys	5	5	5	5	4	5	9	6	6	7	3	6	1	6	
Inhimillinen	4	4	5	4	4	5	7	4	6	6	6	5	4	3	
Arkinen	4	4	4	4	2	5	13	3	7	3	1	4	2	9	
Julma	3	3	3	4	3	3	9	3	4	2	3	4	3	4	
Pelottava	2	1	4	2	1	3	6	1	1	1	2	3	3	7	
Vaarallinen	2	2	2	2	1	2	7	2	4	4	1	2	2	3	
Vieras	1	1	1	2	0	1	6	1	2	0	0	0	1	5	
Synkkä	1	1	2	1	1	1	6	1	1	1	1	1	2	3	
Hankala	1	1	1	0	0	1	5	0	1	0	2	1	0	6	
Tylsä	1	1	1	1	0	1	4	0	1	0	0	0	0	5	
Turha	1	0	1	0	0	1	2	0	0	0	0	1	0	4	
Epäinhimillinen	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	
Muu, mikä?	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	2	0	1	1	
Ei mikään	0	0	0	1	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	
En osaa sanoa	2	1	2	1	0	2	4	1	2	0	0	1	2	0	

Kaikki vastaajat

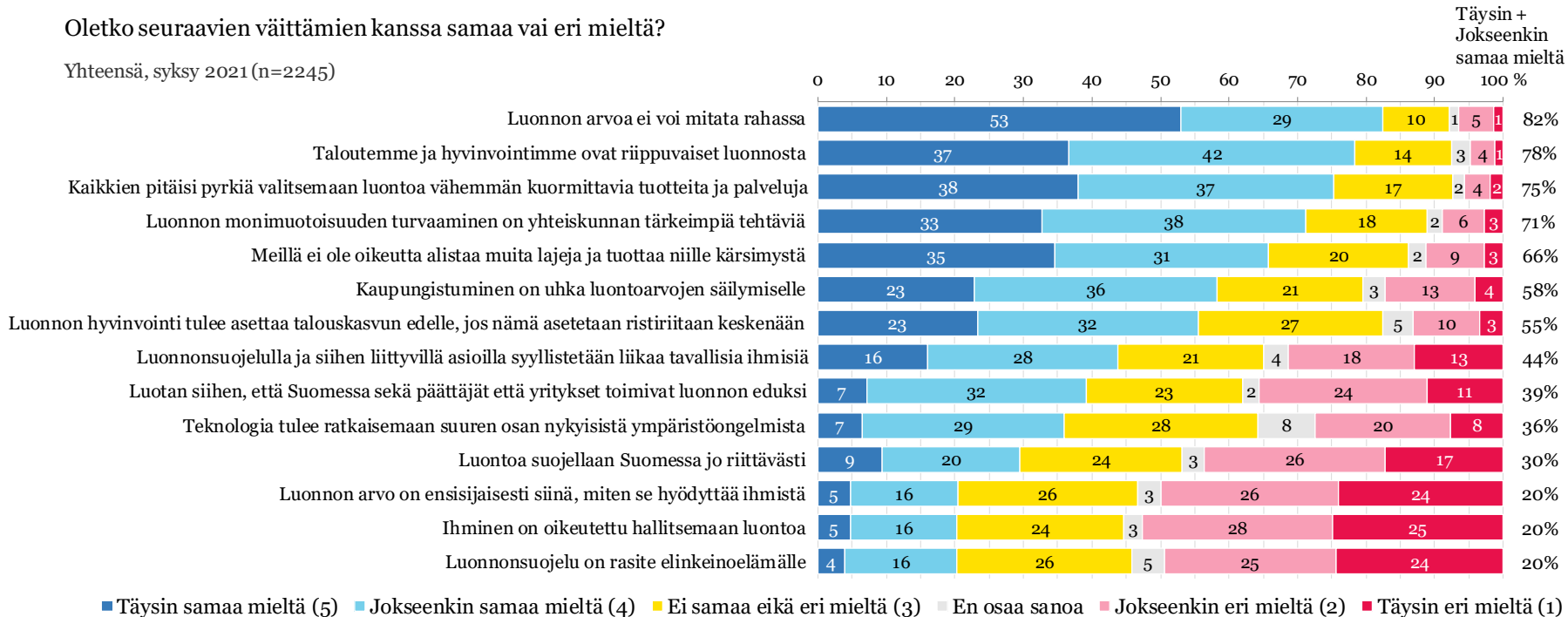
10. LUONNON MERKITYS YHTEISKUNNALLISESTI

Luonnon merkitys yhteiskunnallisesti

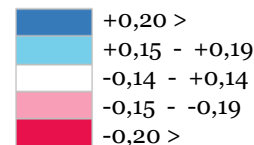
Kaikki väittämät

Oletko seuraavien väittämien kanssa samaa vai eri mieltä?

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

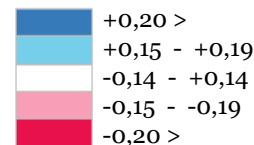

Luonnon merkitys yhteiskunnallisesti

Kaikki väittämät, taustaryhmät 1/2

Oletko seuraavien väittämien kanssa samaa vai eri mieltä? Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (5)	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	SUKUPUOLI:		IKÄ:				TILASTOLLINEN KUNTARYHMITYS:				KOULUTUS:		
		Nainen (n=1119)	Mies (n=1127)	18-34 v (n=639)	35-49 v (n=544)	50-64 v (n=638)	Yli 65 v (n=424)	Pääkau- punkiseutu (n=499)	Kaupun- kimaiset kunnat (n=1218)	Taajaan asutut kunnat (n=331)	Maaseutu- maisiet kunnat (n=197)	Perus- koulutus (n=558)	Muu koulutus (n=1007)	Akatee- minen (n=366)
Luonnon arvoa ei voi mitata rahassa	4,29	4,52	4,07	4,06	4,28	4,47	4,41	4,31	4,29	4,36	4,16	4,32	4,35	4,34
Taloutemme ja hyvinvointimme ovat riippuvaiset luonnosta	4,12	4,24	4,01	3,97	4,09	4,17	4,29	4,12	4,10	4,21	4,11	4,06	4,12	4,36
Kaikkien pitäisi pyrkiä valitsemaan luontoa vähemmän kuormittavia tuotteita ja palveluja	4,08	4,26	3,89	3,88	4,04	4,13	4,33	4,07	4,09	4,10	3,96	3,98	4,13	4,31
Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on yhteiskunnan tärkeimpiä tehtäviä	3,94	4,14	3,75	3,85	3,87	4,02	4,05	3,97	3,97	3,94	3,70	3,88	3,96	4,09
Meillä ei ole oikeutta alistaa muita lajeja ja tuottaa niille kärsimystä	3,88	4,12	3,65	3,84	3,90	3,92	3,87	3,89	3,90	3,90	3,71	3,90	3,90	3,86
Luonnon hyvinvointi tulee asettaa talouskasvun edelle, jos nämä asetetaan	3,65	3,81	3,51	3,61	3,68	3,69	3,62	3,67	3,66	3,68	3,51	3,61	3,66	3,77
Kaupungistuminen on uhka luontoarvojen säilymiselle	3,62	3,81	3,44	3,63	3,54	3,65	3,65	3,42	3,61	3,90	3,71	3,72	3,59	3,52
Luonnonsuojelulla ja siihen liittyvillä asioilla syyllistetään liikaa tavallisia ihmisiä	3,16	2,91	3,41	3,12	3,01	3,26	3,27	2,98	3,19	3,26	3,27	3,43	3,12	2,82
Teknologia tulee ratkaisemaan suuren osan nykyisistä ympäristöongelmista	3,08	2,99	3,16	3,12	3,07	3,02	3,13	3,10	3,08	3,08	3,03	3,03	3,07	3,10
Luotan siihen, että Suomessa sekä päättäjät että yritykset toimivat luonnon eduksi	3,00	2,94	3,05	3,05	2,97	2,91	3,08	2,84	3,03	2,98	3,22	3,14	2,96	2,78
Luontoa suojellaan Suomessa jo riittävästi	2,77	2,51	3,04	2,84	2,78	2,75	2,70	2,55	2,83	2,76	2,99	2,94	2,75	2,45
Luonnon arvo on ensisijaisesti siinä, miten se hyödyttää ihmistä	2,49	2,31	2,68	2,70	2,46	2,33	2,49	2,48	2,52	2,42	2,53	2,71	2,43	2,14
Luonnonsuojelu on rasite elinkeinoelämälle	2,48	2,27	2,68	2,62	2,48	2,36	2,45	2,28	2,55	2,42	2,66	2,55	2,49	2,22
Ihminen on oikeutettu hallitsemaan luontoa	2,46	2,28	2,64	2,63	2,43	2,31	2,47	2,37	2,51	2,35	2,57	2,56	2,42	2,30

Kaikki vastaajat

Luonnon merkitys yhteiskunnallisesti

Kaikki väittämät, taustaryhmät 2/2

Oletko seuraavien väittämien kanssa samaa vai eri mieltä? Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (5)	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	TALOUDELLINEN TILANNE:			LUONNON TÄRKEYS ELÄM.&AR PUOLUEKANTA:									
		Tulee erinom./ melko mukavasti toimeen (n=939)	Pärjää kun harkitsee (n=638)	Tinkii ajoittain / tinkii lähes kaikesta (n=327)	Erittäin tärkeä (n=1029)	Melko tärkeä (n=924)	Ei kovin/ lainkaan tärkeä (n=255)	KOK (n=274)	PS (n=239)	KESK (n=179)	VIHR (n=141)	SDP (n=257)	VAS (n=108)	MUU (n=170)
Luonnon arvoa ei voi mitata rahassa	4,29	4,32	4,32	4,45	4,59	4,19	3,55	4,21	4,09	4,19	4,58	4,38	4,71	4,12
Taloutemme ja hyvinvointimme ovat riippuvaiset luonnosta	4,12	4,16	4,13	4,16	4,41	3,98	3,50	4,09	4,01	4,26	4,46	4,16	4,40	3,88
Kaikkien pitäisi pyrkiä valitsemaan luontoa vähemmän kuormittavia tuotteita ja palveluja	4,08	4,16	4,10	4,09	4,42	3,92	3,33	4,04	3,71	4,07	4,61	4,22	4,49	4,04
Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on yhteiskunnan tärkeimpiä tehtäviä	3,94	3,93	3,99	4,04	4,29	3,78	3,20	3,86	3,47	3,83	4,52	4,17	4,44	3,76
Meillä ei ole oikeutta alistaa muita lajeja ja tuottaa niille kärsimystä	3,88	3,84	3,91	4,02	4,14	3,76	3,30	3,68	3,55	3,63	4,38	4,04	4,44	3,73
Luonnon hyvinvointi tulee asettaa talouskasvun edelle, jos nämä asetetaan	3,65	3,64	3,67	3,75	3,93	3,51	3,06	3,32	3,22	3,48	4,43	3,75	4,36	3,50
Kaupungistuminen on uhka luontoarvojen säilymiselle	3,62	3,45	3,70	3,88	3,83	3,51	3,14	3,30	3,70	3,80	3,55	3,72	3,46	3,42
Luonnonsuojelulla ja siihen liittyvillä asioiden syyllistetään liikaa tavallisia ihmisiä	3,16	3,11	3,20	3,15	2,98	3,26	3,52	3,33	3,90	3,32	1,98	3,01	2,55	3,34
Teknologia tulee ratkaisemaan suuren osan nykyisistä ympäristöongelmista	3,08	3,11	3,08	2,92	2,98	3,17	3,19	3,40	3,09	3,10	2,90	3,18	2,84	2,97
Luotan siihen, että Suomessa sekä päättäjät että yritykset toimivat luonnon eduksi	3,00	2,99	3,05	2,82	2,88	3,09	3,10	3,21	2,93	3,30	2,53	3,17	2,51	3,01
Luontoa suojellaan Suomessa jo riittävästi	2,77	2,72	2,78	2,73	2,49	2,94	3,29	2,93	3,44	3,07	1,80	2,76	1,98	2,83
Luonnon arvo on ensisijaisesti siinä, miten se hyödyttää ihmistä	2,49	2,41	2,57	2,34	2,22	2,67	2,94	2,60	2,76	2,68	1,84	2,58	1,73	2,67
Luonnonsuojelu on rasite elinkeinoelämälle	2,48	2,42	2,53	2,38	2,20	2,64	3,02	2,77	2,84	2,52	1,82	2,44	1,90	2,60
Ihminen on oikeutettu hallitsemaan luontoa	2,46	2,43	2,51	2,30	2,21	2,61	2,97	2,64	2,65	2,69	1,84	2,48	1,81	2,90

Kaikki vastaajat

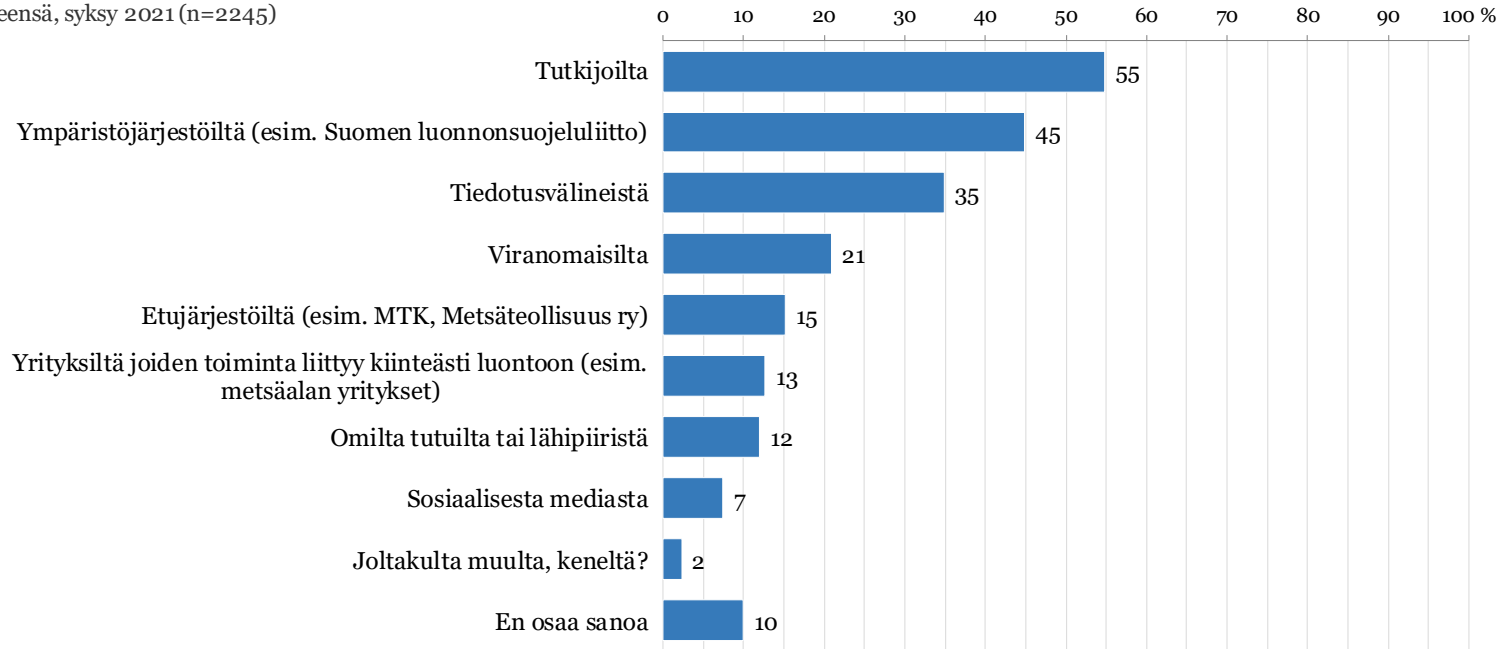
**11. MISTÄ KOKEE SAAVANSA
LUOTETTAVINTA TIETOA
LUONNON MONIMUOTOISUUDESTA**

Mistä kokee saavansa luotettavinta tietoa luonnon monimuotoisuudesta

Keneltä tai mistä koet saavasi luotettavinta tietoa luonnon monimuotoisuuden tilasta?

Voit valita enintään kolme.

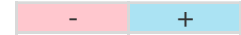
Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Luotettavinta tietoa luonnon monimuotoisuudesta, taustaryhmät 1/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

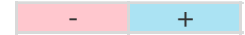

%	Total	Sukupuoli		Ikä				Tilastollinen kuntaryhmitys				Koulutus		
		Nainen (n=1119)	Mies (n=1127)	18-34 v (n=639)	35-49 v (n=544)	50-64 v (n=638)	Yli 65 v (n=424)	Pääkaupunkiseutu (n=499)	Kaupunkimaiset kunnat (n=1218)	Taajaan asutut kunnat (n=331)	Maaseutumaiset kunnat (n=197)	Peruskoulutus (n=558)	Muu koulutus (n=1007)	Akateeminen (n=366)
Keneltä tai mistä koet saavasi luotettavinta tietoa luonnon monimuotoisuuden tilasta? Voit valita enintään kolme.	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)													
Tutkijoilta	55	57	53	47	53	59	64	59	54	55	48	43	57	73
Ympäristöjärjestöiltä (esim. Suomen luonnonsuojeluliitto)	45	54	35	45	43	45	47	49	45	41	39	40	45	53
Tiedotusvälineistä	35	35	34	24	32	41	46	38	33	36	37	30	37	44
Viranomaisilta	21	15	26	22	19	20	21	21	22	21	16	17	21	24
Etujärjestöiltä (esim. MTK, Metsäteollisuus ry)	15	15	16	18	12	13	19	11	17	15	18	17	15	11
Yrityksiltä joiden toiminta liittyy kiinteästi luontoon (esim. metsäalan yritykset)	13	12	13	13	9	13	16	11	13	11	14	15	13	10
Omilta tutuilta tai lähipiiristä	12	11	13	14	11	10	13	12	12	11	14	12	12	10
Sosiaalisesta mediasta	7	7	8	13	7	5	3	9	7	6	8	8	6	4
Joltakulta muulta, keneltä?	2	1	3	2	2	3	2	2	2	3	4	2	3	2
En osaa sanoa	10	10	10	9	14	9	7	8	10	12	9	16	8	6

Kaikki vastaajat

Luotettavinta tietoa luonnon monimuotoisuudesta , taustaryhmät 2/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

%	Total	Taloudellinen tilanne			Luonnon tärkeys eläm.&arjessa			Puoluekanta							
		Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	Tulee erinom./melko mukavasti toimeen (n=939)	Pärjää kun harkitsee (n=638)	Tinkii ajoittain/tinkii lähes kaikesta (n=327)	Erittäin tärkeä (n=1029)	Melko tärkeä (n=924)	Ei kovin/lainkaan tärkeä (n=255)	KOK (n=274)	PS (n=239)	KESK (n=179)	VIHR (n=141)	SDP (n=257)	VAS (n=108)	MUU (n=170)
Keneltä tai mistä koet saavasi luotettavinta tietoa luonnon monimuotoisuuden tilasta? Voit valita enintään kolme.															
Tutkijoilta	55	60	53	51	65	51	34	64	44	49	72	56	81	48	
Ympäristöjärjestöiltä (esim. Suomen luonnonsuojeluliitto)	45	44	47	47	54	40	26	38	29	25	75	59	70	39	
Tiedotusvälineistä	35	40	33	32	38	36	23	45	24	41	40	42	41	30	
Viranomaisilta	21	22	21	13	21	22	17	30	16	18	17	29	20	21	
Etujärjestöiltä (esim. MTK, Metsäteollisuus ry)	15	16	15	11	16	14	17	17	20	32	10	12	5	12	
Yrityksiltä joiden toiminta liittyy kiinteästi luontoon (esim. metsäalan yritykset)	13	15	11	10	13	12	14	13	19	25	8	10	5	7	
Omilta tutuilta tai lähipiiristä	12	10	13	12	14	10	12	10	12	16	5	12	10	15	
Sosiaalisesta mediasta	7	5	8	5	7	8	6	4	9	3	4	8	7	10	
Joltakulta muulta, keneltä?	2	2	3	3	3	2	2	2	4	2	2	0	2	2	
En osaa sanoa	10	7	11	16	6	11	17	5	15	9	4	7	1	8	

Kaikki vastaajat

12. OMAT AKTIIVISET LUONTOTEOT

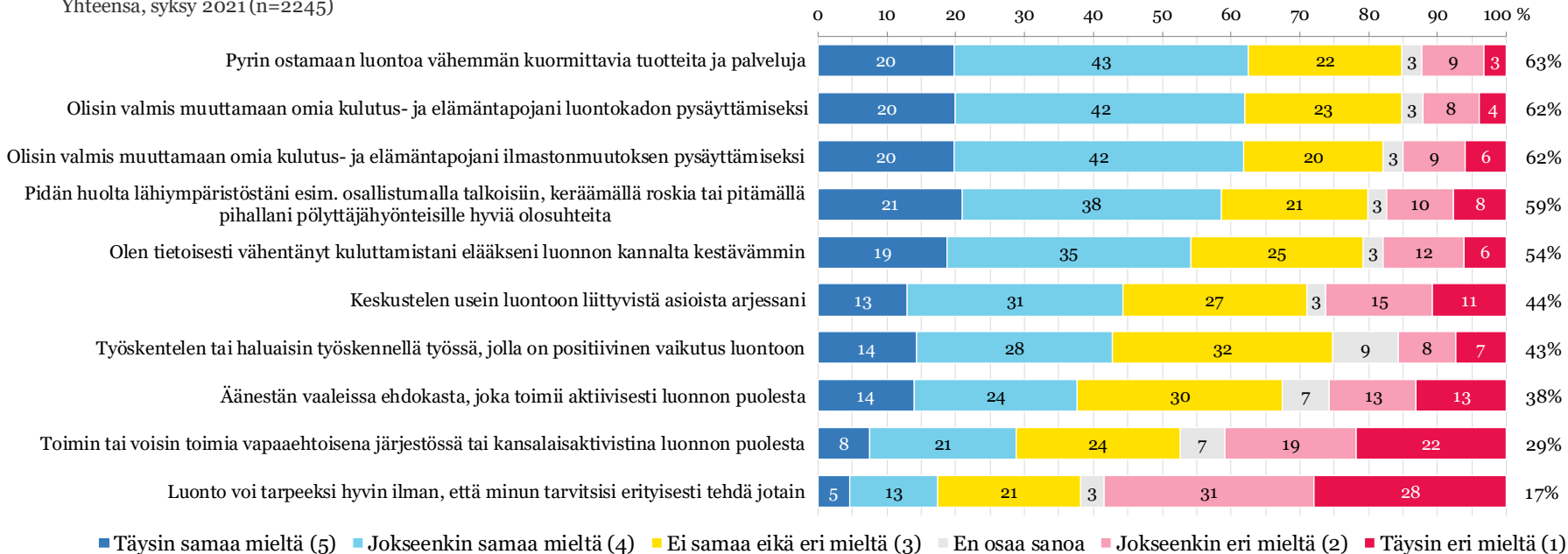
Omat aktiiviset luontotoeot

Kaikki väittämät

Miten hyvin seuraavat väittämät kuvaavat aktiivisia tekojasi luonnon hyvinvoinnin puolesta?

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Täysin +
Jokseenkin
samaa mieltä

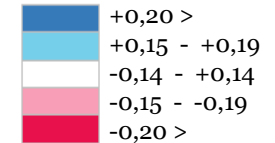
Kaikki vastaajat

Omat aktiiviset luontotoeot

Kaikki väittämät, taustaryhmät 1/2

Miten hyvin seuraavat väittämät kuvaavat aktiivisia tekojasi luonnon hyvinvoinnin puolesta? Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (5)	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	SUKUPUOLI:		IKÄ:				TILASTOLLINEN KUNTARYHMITYS:				KOULUTUS:		
		Nainen (n=1119)	Mies (n=1127)	18-34 v (n=639)	35-49 v (n=544)	50-64 v (n=638)	Yli 65 v (n=424)	Pääkau- punkiseutu (n=499)	Kaupun- kimaiset kunnat (n=1218)	Taajaan asutut kunnat (n=331)	Maaseutu- maisiet kunnat (n=197)	Perus- koulutus (n=558)	Muu koulutus (n=1007)	Akatee- minen (n=366)
Pyrin ostamaan luontoa vähemmän kuormittavia tuotteita ja palveluja	3,69	3,84	3,54	3,62	3,60	3,70	3,88	3,74	3,66	3,73	3,62	3,54	3,71	3,97
Olisin valmis muuttamaan omia kulutus- ja elämäntapojani luontokadon pysäyttämiseksi	3,68	3,85	3,51	3,64	3,71	3,67	3,72	3,69	3,68	3,72	3,61	3,57	3,73	3,84
Olisin valmis muuttamaan omia kulutus- ja elämäntapojani ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi	3,62	3,81	3,44	3,62	3,60	3,60	3,70	3,64	3,62	3,69	3,48	3,49	3,63	3,84
Pidän huolta lähiympäristöstäni esim. osallistumalla talkoisiin, keräämällä roskaa tai pitämällä pihallani polyttäjähönteisille hyviä olosuhteita	3,56	3,68	3,44	3,27	3,50	3,64	3,94	3,51	3,47	3,84	3,76	3,53	3,65	3,70
Olen tietoisesti vähentänyt kuluttamistani elääkseni luonnon kannalta kestävämmiin	3,50	3,71	3,30	3,53	3,40	3,50	3,59	3,56	3,47	3,51	3,50	3,40	3,49	3,72
Työskentelen tai haluaisin työskennellä työssä, jolla on positiivinen vaikutus luontoon	3,37	3,41	3,34	3,45	3,46	3,33	3,22	3,36	3,38	3,42	3,31	3,33	3,35	3,49
Keskustelen usein luontoon liittyvistä asioista arjessani	3,21	3,29	3,13	3,24	3,07	3,15	3,44	3,23	3,19	3,26	3,23	3,10	3,22	3,44
Äänestän vaaleissa ehdokasta, joka toimii aktiivisesti luonnon puolesta	3,14	3,31	2,98	3,35	3,11	2,97	3,11	3,28	3,11	3,07	3,07	2,98	3,07	3,41
Toimin tai voisin toimia vapaaehtoisena järjestössä tai kansalaisaktivistina luonnon puolesta	2,72	2,82	2,61	3,00	2,62	2,55	2,67	2,78	2,68	2,79	2,65	2,65	2,65	2,81
Luonto voi tarpeeksi hyvin ilman, että minun tarvitsisi erityisesti tehdä jotain	2,33	2,07	2,59	2,65	2,31	2,17	2,15	2,18	2,42	2,24	2,35	2,48	2,26	2,01

Ero Total-keskiarvoon

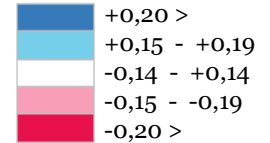
Kaikki vastaajat

Omat aktiiviset luontotoeot

Kaikki väittämät, taustaryhmät 2/2

Miten hyvin seuraavat väittämät kuvaavat aktiivisia tekojasi luonnon hyvinvoinnin puolesta? Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (5)	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	TALOUDELLINEN TILANNE:			LUONNON TÄRKEYS ELÄM.&AR PUOLUEKANTA:									
		Tulee erinom./ melko mukavasti toimeen (n=939)	Pärjää kun harkitsee (n=638)	Tinkii ajoittain / tinkii lähes kaikesta (n=327)	Erittäin tärkeä (n=1029)	Melko tärkeä (n=924)	Ei kovin/ lainkaan tärkeä (n=255)	KOK (n=274)	PS (n=239)	KESK (n=179)	VIHR (n=141)	SDP (n=257)	VAS (n=108)	MUU (n=170)
Pyrin ostamaan luontoa vähemmän kuormittavia tuotteita ja palveluja	3,69	3,76	3,73	3,54	4,01	3,58	2,86	3,69	3,25	3,82	4,22	3,78	3,96	3,60
Olisin valmis muuttamaan omia kulutus- ja elämäntapojani luontokadon pysäyttämiseksi	3,68	3,75	3,74	3,52	4,01	3,57	2,84	3,61	3,11	3,75	4,40	3,85	4,17	3,58
Olisin valmis muuttamaan omia kulutus- ja elämäntapojani ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi	3,62	3,69	3,66	3,43	3,94	3,51	2,85	3,62	2,85	3,68	4,37	3,87	4,11	3,44
Pidän huolta lähiympäristöstäni esim. osallistumalla talkoisiin, keräämällä roskaa tai pitämällä pihallani polyttyjähyönteisille hyviä olosuhteita	3,56	3,68	3,65	3,43	3,99	3,39	2,57	3,73	3,34	3,76	3,99	3,70	3,67	3,47
Olen tietoisesti vähentänyt kuluttamistani elääkseni luonnon kannalta kestävämmiin	3,50	3,55	3,58	3,31	3,86	3,35	2,66	3,43	2,96	3,49	4,23	3,64	3,80	3,54
Työskentelen tai haluaisin työskennellä työssä, jolla on positiivinen vaikutus luontoon	3,37	3,34	3,45	3,33	3,69	3,24	2,69	3,18	3,02	3,38	3,88	3,52	3,86	3,22
Keskustelen usein luontoon liittyvistä asioista arjessani	3,21	3,29	3,23	3,06	3,69	2,97	2,24	3,27	2,87	3,35	3,78	3,36	3,57	3,04
Äänestän vaaleissa ehdokasta, joka toimii aktiivisesti luonnon puolesta	3,14	3,13	3,19	2,94	3,48	3,00	2,32	2,88	2,29	3,00	4,46	3,38	3,84	3,00
Toimin tai voisin toimia vapaaehtoisena järjestössä tai kansalaisaktivistina luonnon puolesta	2,72	2,67	2,74	2,65	2,97	2,59	2,20	2,44	2,14	2,58	3,46	2,97	3,13	2,63
Luonto voi tarpeeksi hyvin ilman, että minun tarvitsisi erityisesti tehdä jotain	2,33	2,19	2,37	2,33	1,95	2,57	2,97	2,31	2,93	2,29	1,53	2,33	1,72	2,49

Ero Total-keskiarvoon

Kaikki vastaajat

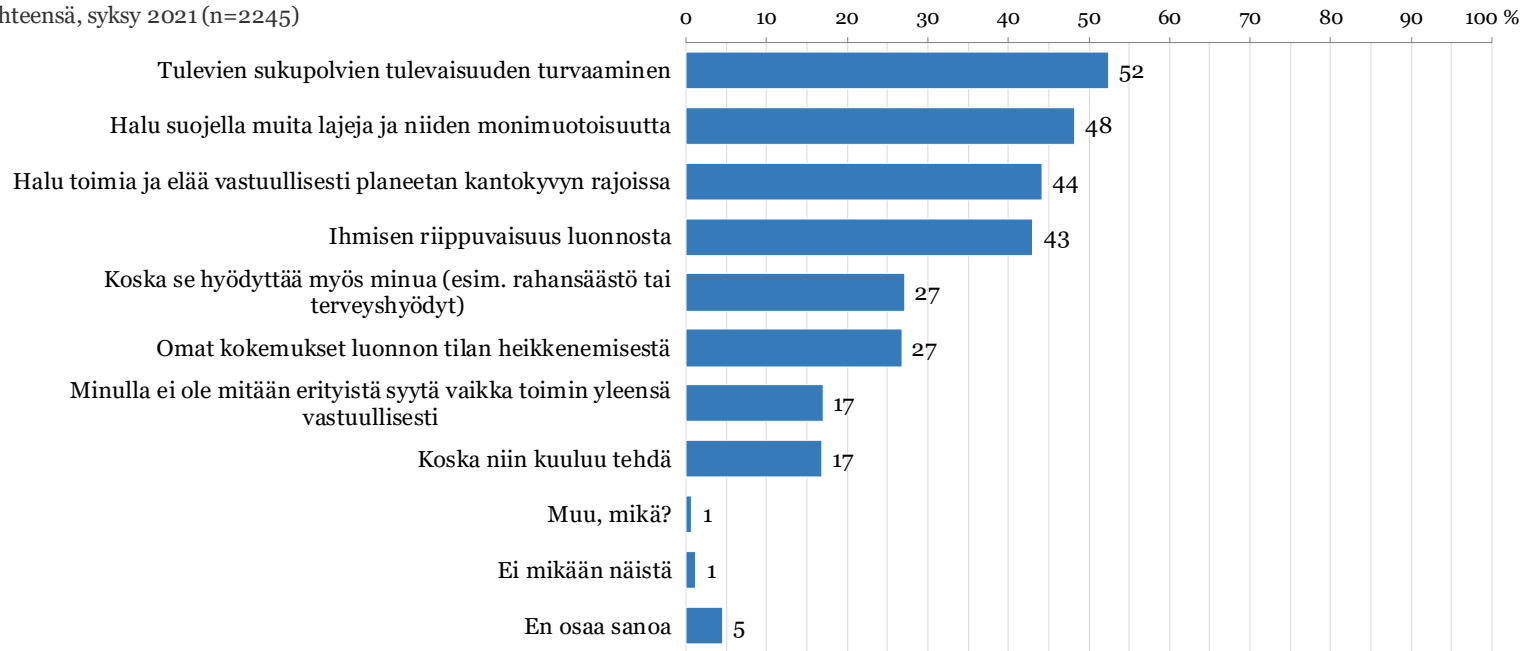
13. MIKÄ MOTIVOISI TEKEMÄÄN LUONTOTEKOJA

Mikä motivoisi tekemään luontotokeja

Mitkä seuraavista asioista motivoivat sinua tekemään luonnon hyvinvointia vahvistavia tekoja?

Voit valita useita.

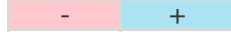
Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Motivoisi tekemään luontotekoja, taustaryhmät 1/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun
aineistoon (95 % luottamustaso)

%	Total	Sukuopuoli		Ikä				Tilastollinen kuntaryhmitys				Koulutus		
		Nainen (n=1119)	Mies (n=1127)	18-34 v (n=639)	35-49 v (n=544)	50-64 v (n=638)	Yli 65 v (n=424)	Pääkau- punkiseutu (n=499)	Kaupun- kimaiset kunnat (n=1218)	Taajaan asutut kunnat (n=331)	Maaseutu- maiset kunnat (n=197)	Perus- koulutus (n=558)	Muu koulutus (n=1007)	Akatee- minen (n=366)
Mitkä seuraavista asioista motivoivat sinua tekemään luonnon hyvinvointia vahvistavia tekoja? Voit valita useita.	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)													
Tulevien sukupolvien tulevaisuuden turvaaminen	52	58	47	40	52	54	70	52	51	55	57	47	55	62
Halu suojella muita lajeja ja niiden monimuotoisuutta	48	56	41	46	45	55	46	49	48	50	42	42	51	55
Halu toimia ja elää vastuullisesti planeetan kantokyvyn rajoissa	44	52	37	42	45	45	46	47	44	43	40	35	46	58
Ihmisen riippuvaisuus luonnosta	43	46	40	31	39	49	57	44	44	41	39	34	46	57
Koska se hyödyttää myös minua (esim. rahansäästö tai terveyshyödyt)	27	27	27	29	25	26	27	26	27	28	29	24	27	28
Omat kokemukset luonnon tilan heikkenemisestä	27	26	28	23	26	29	31	28	25	27	31	24	28	31
Minulla ei ole mitään erityistä syytä vaikka toimin yleensä vastuullisesti	17	15	19	16	18	19	15	16	17	15	20	20	17	15
Koska niin kuuluu tehdä	17	16	18	23	18	17	8	15	18	16	16	13	18	14
Muu, mikä?	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	3
Ei mikään näistä	1	1	2	1	1	2	1	2	1	0	2	2	1	1
En osaa sanoa	5	4	5	6	6	4	3	4	5	5	2	8	2	2

Kaikki vastaajat

Motivoisi tekemään luontotekoja, taustaryhmät 2/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun
aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

%	Total	Taloudellinen tilanne			Luonnon tärkeys eläm.&arjessa			Puoluekanta							
		Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	Tulee erinom./ melko mukavasti toimeen (n=939)	Pärjää kun harkitsee (n=638)	Tinkii ajoittain/ tinkii lähes kaikesta (n=327)	Erittäin tärkeä (n=1029)	Melko tärkeä (n=924)	Ei kovin/ lainkaan tärkeä (n=255)	KOK (n=274)	PS (n=239)	KESK (n=179)	VIHR (n=141)	SDP (n=257)	VAS (n=108)	MUU (n=170)
Mitkä seuraavista asioista motivoivat sinua tekemään luonnon hyvinvointia vahvistavia tekoja? Voit valita useita.															
Tulevien sukupolvien tulevaisuuden turvaaminen	52	57	53	49	63	49	28	57	38	59	68	58	69	41	
Halu suojella muita lajeja ja niiden monimuotoisuutta	48	49	49	52	61	42	23	50	36	42	69	51	67	45	
Halu toimia ja elää vastuullisesti planeetan kantokyvyn rajoissa	44	46	46	42	56	38	25	47	22	40	76	49	62	46	
Ihmisen riippuvaisuus luonnosta	43	46	44	44	54	38	20	45	30	50	55	45	52	40	
Koska se hyödyttää myös minua (esim. rahansäästö tai terveyshyödyt)	27	27	27	22	33	24	18	30	24	27	30	27	27	24	
Omat kokemukset luonnon tilan heikkenemisestä	27	26	27	30	38	18	14	26	20	25	43	29	38	24	
Minulla ei ole mitään erityistä syytä vaikka toimin yleensä vastuullisesti	17	16	18	18	14	18	26	17	23	19	7	15	12	17	
Koska niin kuuluu tehdä	17	16	14	18	19	17	10	14	12	21	18	14	21	13	
Muu, mikä?	1	1	1	1	1	1	1	1	2	0	1	0	2	0	
Ei mikään näistä	1	1	1	2	1	1	6	0	3	0	0	0	1	1	
En osaa sanoa	5	2	4	6	2	6	9	3	5	3	1	3	2	2	

Kaikki vastaajat

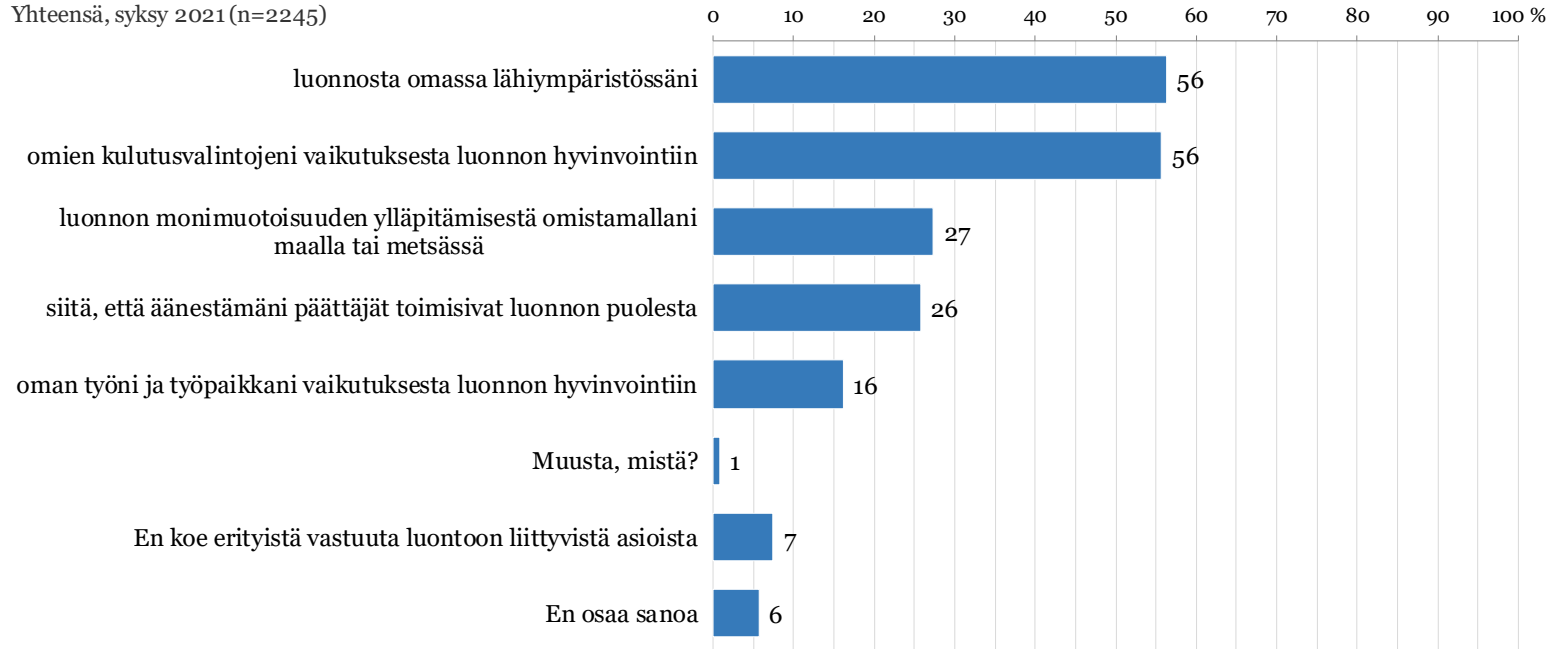
14. MISTÄ KOKEE VASTUUTA LUONNON HYVINVOINNISTA

Mistä kokee vastuuta luonnon hyvinvoinnissa

Mistä luonnon hyvinvointiin liittyvistä asioista koet vastuuta?

Koen vastuuta ...

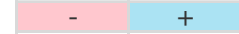
Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Kokee vastuuta luonnon hyvinvoinnissa, taustaryhmät 1/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun
aineistoon (95 % luottamustaso)

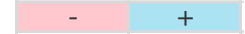

%	Total	Sukupuoli		Ikä				Tilastollinen kuntaryhmitys				Koulutus			
		Nainen (n=1119)	Mies (n=1127)	18-34 v (n=639)	35-49 v (n=544)	50-64 v (n=638)	Yli 65 v (n=424)	Pääkau- punkiseutu (n=499)	Kaupun- kimaiset kunnat (n=1218)	Taajaan asutut kunnat (n=331)	Maaseutu- maiset kunnat (n=197)	Perus- koulutus (n=558)	Muu koulutus (n=1007)	Akatee- minen (n=366)	
Mistä luonnon hyvinvointiin liittyvistä asioista koet vastuuta? Koen vastuuta ...	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)														
luonnosta omassa lähiympäristössäni	56	61	52	40	56	62	71	53	55	62	66	55	61	61	
omien kulutusvalintojeni vaikutuksesta luonnon hyvinvointiin	56	66	46	50	56	58	61	60	54	57	54	43	60	71	
luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisestä omistamalla maalla tai metsässä	27	26	29	22	23	29	38	23	27	32	37	25	29	33	
siitä, että äänestämäni päättäjät toimisivat luonnon puolesta	26	29	23	30	22	22	30	35	24	22	20	19	24	37	
oman työni ja työpaikkani vaikutuksesta luonnon hyvinvointiin	16	17	16	20	20	15	6	17	15	17	17	11	15	23	
Muusta, mistä?	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	2	
En koe erityistä vastuuta luontoon liittyvistä asioista	7	5	10	7	9	8	5	8	8	7	7	10	6	7	
En osaa sanoa	6	5	6	6	8	4	3	5	6	6	3	9	4	3	

Kaikki vastaajat

Kokee vastuuta luonnon hyvinvoinnissa, taustaryhmät 2/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

%	Total	Taloudellinen tilanne			Luonnon tärkeys eläm.&arjessa			Puoluekanta							
		Tulee erinom./melko mukavasti toimeen (n=939)	Pärjää kun harkitsee (n=638)	Tinkii ajoittain/tinkii lähes kaikesta (n=327)	Erittäin tärkeä (n=1029)	Melko tärkeä (n=924)	Ei kovin/lainkaan tärkeä (n=255)	KOK (n=274)	PS (n=239)	KESK (n=179)	VIHR (n=141)	SDP (n=257)	VAS (n=108)	MUU (n=170)	
Mistä luonnon hyvinvointiin liittyvistä asioista koet vastuuta? Koen vastuuta ...	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)														
luonnosta omassa lähiympäristössäni	56	61	59	58	71	50	26	66	52	66	65	59	55	50	
omien kulutusvalintojeni vaikutuksesta luonnon hyvinvointiin	56	60	57	52	69	49	30	60	36	51	87	57	70	52	
luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisestä omistamalla maalla tai metsässä	27	34	26	18	38	21	12	31	25	45	32	29	27	21	
siitä, että äänestämäni päättäjät toimisivat luonnon puolesta	26	27	24	22	34	20	13	21	12	19	55	31	46	25	
oman työni ja työpaikkani vaikutuksesta luonnon hyvinvointiin	16	14	18	15	20	14	9	9	11	19	31	14	16	19	
Muusta, mistä?	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	2	0	1	1	
En koe erityistä vastuuta luontoon liittyvistä asioista	7	6	7	12	3	7	28	5	19	3	1	4	6	9	
En osaa sanoa	6	3	6	6	3	7	7	1	6	6	2	5	4	2	

Kaikki vastaajat

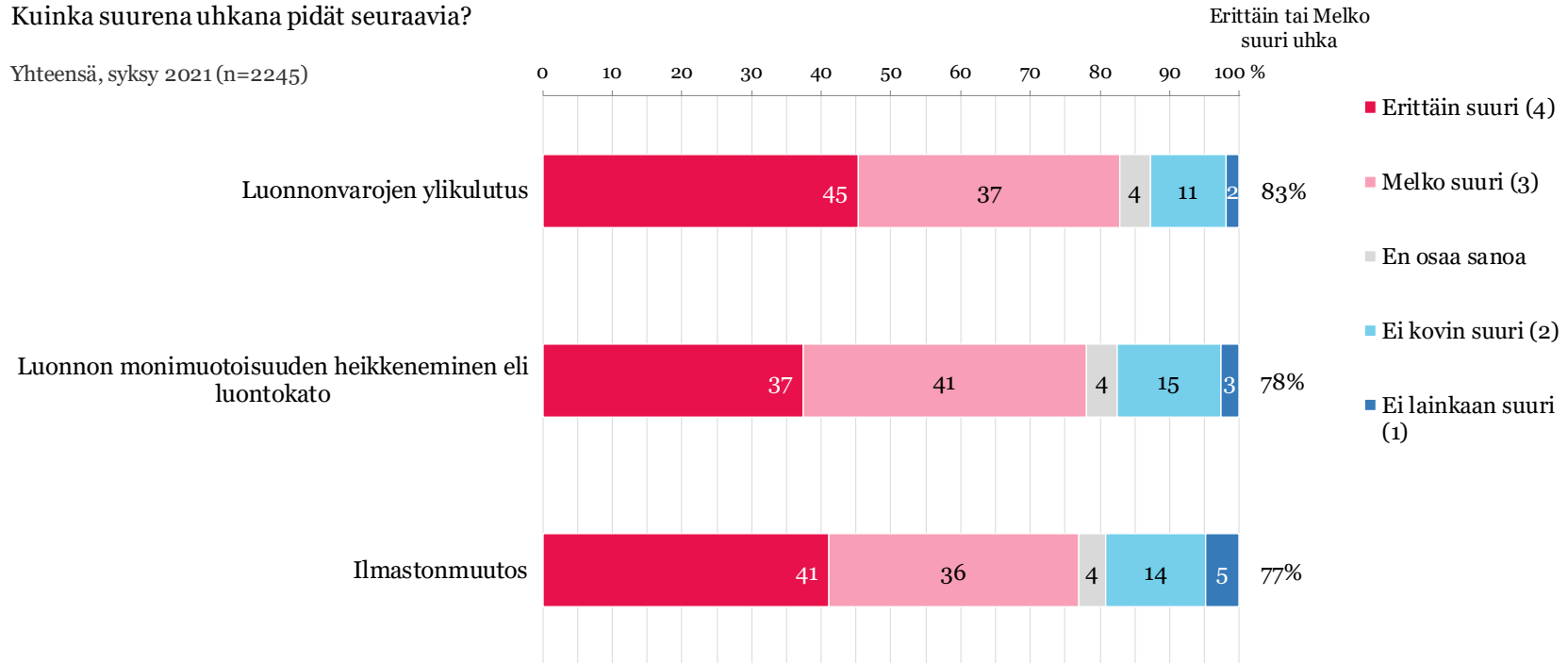
15. UHKIEN SUURUUS

Uhkien suuruus

Kaikki uhat

Kuinka suurena uhkana pidät seuraavia?

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

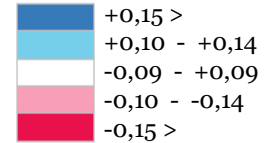

Kaikki vastaajat

Uhkien suuruus

Kaikki uhat, taustaryhmät 1/2

Ero Total-keskiarvoon

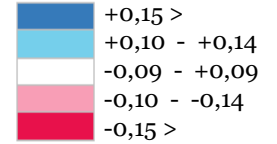
Kuinka suurena uhkana pidät seuraavia?	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	SUKUPUOLI:		IKÄ:				TILASTOLLINEN KUNTARYHMITYS:				KOULUTUS:		
		Nainen (n=1119)	Mies (n=1127)	18-34 v (n=639)	35-49 v (n=544)	50-64 v (n=638)	Yli 65 v (n=424)	Pääkau- punkiseutu (n=499)	Kaupun- kimaiset kunnat (n=1218)	Taajaan asutut kunnat (n=331)	Maaseutu- maiset kunnat (n=197)	Perus- koulutus (n=558)	Muu koulutus (n=1007)	Akatee- minen (n=366)
Ei lainkaan suuri (1) Erittäin suuri (4)														
Luonnonvarojen ylikulutus	3,32	3,45	3,20	3,28	3,29	3,35	3,36	3,38	3,32	3,34	3,14	3,27	3,31	3,44
Ilmastonmuutos	3,18	3,35	3,01	3,11	3,12	3,18	3,36	3,25	3,17	3,16	3,10	3,06	3,17	3,44
Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen eli luontokato	3,18	3,33	3,03	3,12	3,17	3,23	3,20	3,24	3,17	3,23	3,00	3,11	3,16	3,39

Kaikki vastaajat

Uhkien suuruus

Kaikki uhat, taustaryhmät 2/2

Ero Total-keskiarvoon

Kuinka suurena uhkana pidät seuraavia? Ei lainkaan suuri (1) Erittäin suuri (4)	Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	TALOUDELLINEN TILANNE:			LUONNON TÄRKEYS ELÄM.&AR			PUOLUEKANTA:						
		Tulee erinom./ melko mukavasti toimeen (n=939)	Pärjää kun harkitsee (n=638)	Tinkii ajoittain / tinkii lähes kaikesta (n=327)	Erittäin tärkeä (n=1029)	Melko tärkeä (n=924)	Ei kovin/ lainkaan tärkeä (n=255)	KOK (n=274)	PS (n=239)	KESK (n=179)	VIHR (n=141)	SDP (n=257)	VAS (n=108)	MUU (n=170)
Luonnonvarojen ylikulutus	3,32	3,29	3,35	3,36	3,54	3,21	2,82	3,26	3,02	3,17	3,72	3,42	3,70	3,18
Ilmastonmuutos	3,18	3,22	3,18	3,14	3,41	3,10	2,60	3,23	2,48	3,20	3,75	3,39	3,64	2,99
Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen eli luontokato	3,18	3,17	3,21	3,21	3,43	3,07	2,56	3,15	2,80	3,05	3,66	3,29	3,59	3,04

Kaikki vastaajat

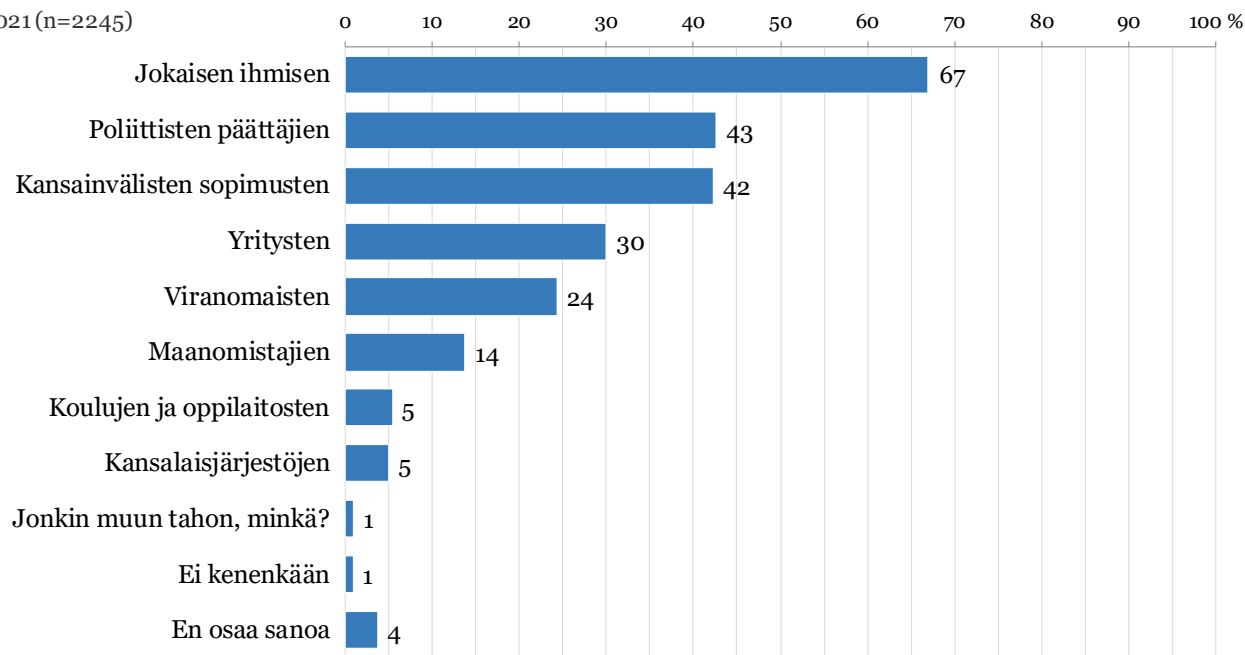
16. KENELLÄ ON VASTUU PITÄÄ HUOLTA LUONNOSTA

Kenellä on vastuu pitää huolta luonnosta

Kenen tehtävä on mielestäsi ensisijaisesti pitää huolta luonnosta ja pysäyttää luontokato?

Voit valita enintään kolme.

Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)

Kaikki vastaajat

Kenellä vastuu pitää huolta luonnosta, taustaryhmät 1/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

%	Total	Sukupuoli		Ikä				Tilastollinen kuntaryhmitys				Koulutus			
		Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	Nainen (n=1119)	Mies (n=1127)	18-34 v (n=639)	35-49 v (n=544)	50-64 v (n=638)	Yli 65 v (n=424)	Pääkaupunkiseutu (n=499)	Kaupunkimaiset kunnat (n=1218)	Taajaan asutut kunnat (n=331)	Maaseutumaiset kunnat (n=197)	Peruskoulutus (n=558)	Muu koulutus (n=1007)	Akateeminen (n=366)
Kenen tehtävä on mielestäsi ensisijaisesti pitää huolta luonnosta ja pysäyttää luontokato? Voit valita enintään kolme.															
Jokaisen ihmisen	67	75	59	51	66	74	82	65	65	73	71	65	70	72	
Poliittisten päättäjien	43	42	44	40	38	45	48	46	44	37	35	34	44	56	
Kansainvälisten sopimusten	42	44	41	39	40	42	49	42	43	42	38	35	44	49	
Yritysten	30	30	30	36	31	28	21	34	30	30	23	27	29	33	
Viranomaisten	24	21	27	25	26	21	27	27	24	23	21	22	25	26	
Maanomistajien	14	14	13	12	10	19	14	12	15	11	14	19	13	10	
Koulujen ja oppilaitosten	5	5	5	8	5	3	6	4	5	7	7	7	4	4	
Kansalaisjärjestöjen	5	4	6	11	4	2	2	6	5	2	6	6	4	4	
Jonkin muun tahon, minkä?	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	0	0	1	2	
Ei kenenkään	1	0	2	0	1	1	1	1	0	1	2	1	0	1	
En osaa sanoa	4	4	4	4	5	3	1	3	4	3	3	6	3	0	

Kaikki vastaajat

Kenellä vastuu pitää huolta luonnosta, taustaryhmät 2/2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

%	Total	Taloudellinen tilanne			Luonnon tärkeys eläm.&arjessa			Puoluekanta							
		Yhteensä, syksy 2021 (n=2245)	Tulee erinom./melko mukavasti toimeen (n=939)	Pärjää kun harkitsee (n=638)	Tinkii ajoittain/tinkii lähes kaikesta (n=327)	Erittäin tärkeä (n=1029)	Melko tärkeä (n=924)	Ei kovin/lainkaan tärkeä (n=255)	KOK (n=274)	PS (n=239)	KESK (n=179)	VIHR (n=141)	SDP (n=257)	VAS (n=108)	MUU (n=170)
Kenen tehtävä on mielestäsi ensisijaisesti pitää huolta luonnosta ja pysäyttää luontokato? Voit valita enintään kolme.															
Jokaisen ihmisen	67	71	67	69	78	64	38	75	59	71	71	68	75	55	
Poliittisten päättäjien	43	45	42	43	48	41	29	47	33	39	64	50	58	37	
Kansainvälisten sopimusten	42	45	43	35	47	42	29	50	33	44	53	43	51	38	
Yritysten	30	28	30	32	31	29	31	27	24	24	37	33	38	34	
Viranomaisten	24	25	25	19	24	24	26	30	24	21	21	24	26	33	
Maanomistajien	14	12	15	19	15	12	13	14	18	17	6	13	13	12	
Koulujen ja oppilaitosten	5	5	5	5	4	6	8	5	4	5	4	7	2	14	
Kansalaisjärjestöjen	5	4	6	4	3	6	7	5	5	3	5	9	3	8	
Jonkin muun tahon, minkä?	1	1	1	1	1	1	0	1	2	1	2	0	1	1	
Ei kenenkään	1	1	1	1	0	0	5	1	3	1	0	0	0	0	
En osaa sanoa	4	2	4	6	1	4	8	0	5	3	0	2	2	1	

Kaikki vastaajat

Luottamusvälitaulukko

95 % LUOTTAMUSVÄLI, %-yksikköä

Tulokseksi saatu %-osuus	VASTAAJAMÄÄRÄ																	
	20	40	60	80	100	140	180	220	260	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
5 tai 95	± 13,2	± 8,5	± 6,5	± 5,5	± 4,8	± 3,9	± 3,4	± 3,1	± 2,8	± 2,6	± 2,2	± 2,0	± 1,8	± 1,5	± 1,4	± 1,0	± 0,8	± 0,6
10 tai 90	± 14,9	± 10,1	± 8,1	± 6,9	± 6,1	± 5,1	± 4,5	± 4,1	± 3,7	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 2,4	± 2,1	± 1,9	± 1,3	± 1,1	± 0,8
15 tai 85	± 16,3	± 11,4	± 9,2	± 8,0	± 7,1	± 6,0	± 5,3	± 4,8	± 4,4	± 4,1	± 3,5	± 3,1	± 2,9	± 2,5	± 2,2	± 1,6	± 1,3	± 1,0
20 tai 80	± 17,3	± 12,4	± 10,1	± 8,8	± 7,9	± 6,6	± 5,9	± 5,3	± 4,9	± 4,5	± 3,9	± 3,5	± 3,2	± 2,8	± 2,5	± 1,8	± 1,4	± 1,1
25 tai 75	± 18,2	± 13,2	± 10,8	± 9,4	± 8,4	± 7,1	± 6,3	± 5,7	± 5,3	± 4,9	± 4,2	± 3,8	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 1,9	± 1,6	± 1,2
30 tai 70	± 18,9	± 13,8	± 11,4	± 9,9	± 8,9	± 7,5	± 6,7	± 6,0	± 5,5	± 5,2	± 4,5	± 4,0	± 3,7	± 3,2	± 2,8	± 2,0	± 1,6	± 1,3
35 tai 65	± 19,4	± 14,2	± 11,8	± 10,3	± 9,2	± 7,8	± 6,9	± 6,3	± 5,8	± 5,4	± 4,7	± 4,2	± 3,8	± 3,3	± 3,0	± 2,1	± 1,7	± 1,3
40 tai 60	± 19,8	± 14,6	± 12,1	± 10,5	± 9,4	± 8,0	± 7,1	± 6,4	± 5,9	± 5,5	± 4,8	± 4,3	± 3,9	± 3,4	± 3,0	± 2,2	± 1,8	± 1,4
45 tai 55	± 20,0	± 14,7	± 12,2	± 10,7	± 9,6	± 8,1	± 7,2	± 6,5	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,3	± 4,0	± 3,4	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4
50	± 20,1	± 14,8	± 12,3	± 10,7	± 9,6	± 8,2	± 7,2	± 6,6	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,4	± 4,0	± 3,5	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4

Esimerkki tulkinnasta:

Tutkimuskysymykseen on vastannut 510 henkilöä. Vastaajista 33 % vastasi "samaa mieltä". Taulukosta etsitään vastaajamäärä, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen vastaajamäärää, sekä %-osuus, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen tutkittavan vastausluokan %-osuutta. Taulukossa lähinnä vastaajamäärää 510 on vastaajamäärä 500 ja lähinnä %-osuutta 33 on %-osuus 35. Luottamusväli on vastaajamäärän 500 ja %-osuuden 35 leikkauskohdassa. Tutkimuskysymyksestä "samaa mieltä" olevien %-osuus koko väestössä on siis 95 % todennäköisyydellä välillä $33 \pm 4,2$ eli välillä 28,8 - 37,2